

LA NOGUERA

Imatges i paraules

RECURSOS EDUCATIUS COMARCALS

FOTOGRAFIES

Joan Arjona Sales
Joan Bové Cortiella
Consell Comarcal
Ajuntament de Balaguer
Dossier P&M

Generalitat de Catalunya
DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ
Serveis Educatius de la Noguera

INTRODUCCIÓ

La Noguera és la comarca més extensa de Catalunya, amb 1.733 km², repartits en trenta municipis. La seva orografia marca una clara divisió entre la part nord, o Alta Noguera i, la meridional, o Baixa Noguera. A l'Alta Noguera destaca la majestuositat de la serralada del Montsec, amb les valls d'Àger i Meià i un seguit de serres intermèdies com Montclús, Sant Mamet, Mont-roig, Sant Miquel... que acullen indrets d'impressionant bellesa. La Baixa Noguera ocupa un àmplia extensió de terres molt suaus regades per sèquies i canals. El paisatge d'aquestes vastes planures és ple del verd dels farratges, els cereals i els arbres fruiters.

De la gran varietat geogràfica i paisatgística en són responsables els rius que la travessen: el Segre i les dues Nogueres, la Ribagorçana, que li fa en bona part de frontera ponentina, i la Pallaresa, que s'obre pas per Terradets dividint la serralada del Montsec en el Montsec d'Ares i el Montsec de Rúbies. Els embassaments de Camarasa, Canelles, Santa Anna, Sant Llorenç de Montgai i Rialb configuren l'espai més gran d'aigües tranquil·les de Catalunya.

Balaguer és la capital històrica i indiscutible de la Noguera, i antigament ho fou també d'altres territoris situats fora de la comarca. Té més un terç de la població i concentra els principals serveis del sector terciari i és també el centre industrial més important. Altres localitats interessants, amb més d'un miler d'habitants, són Artesa de Segre, Ports, Albesa, Bellcaire, Térmens i Vallfogona de Balaguer.

El fet d'haver estat l'avantguarda de la Catalunya Vella i part important del comtat d'Urgell va deixar empremta en infinitat de monuments, del millor romànic i gòtic, en viles, castells, esglésies i monestirs.

Balaguer, l'antiga capital del comtat d'Urgell, és una de les ciutats històriques i monumentals més importants del nostre país. Trobem atractius conjunts monumentals a Àger, Cubells, Castelló de Farfanya, Vilanova de Meià i Camarasa. També és notòria la quantitat de restes arqueològiques, de diferents èpoques històriques, repartides per tot el territori, destacant les troballes del món islàmic i comtat que es poden admirar al Museu de la Noguera.

LA NOGUERA

Extensió: 1.733 km²
% Catalunya: 5,4%
Punt més alt: 1.676 m

Ager

Les Avellanes - Santa Linya

Camarasa

Vilanova de Meià

Artesa de Segre

Alòs de Balaguer

Foradada

Cubells

Os de Balaguer

Ivars de Noguera

Castelló de Farfanya

Algerri

Albesa

Torrelameu

Menàrguens

Balaguer

Térmens

Vallfogona de Balaguer

Bellcaire d'Urgell

La Sentiu

Montgai

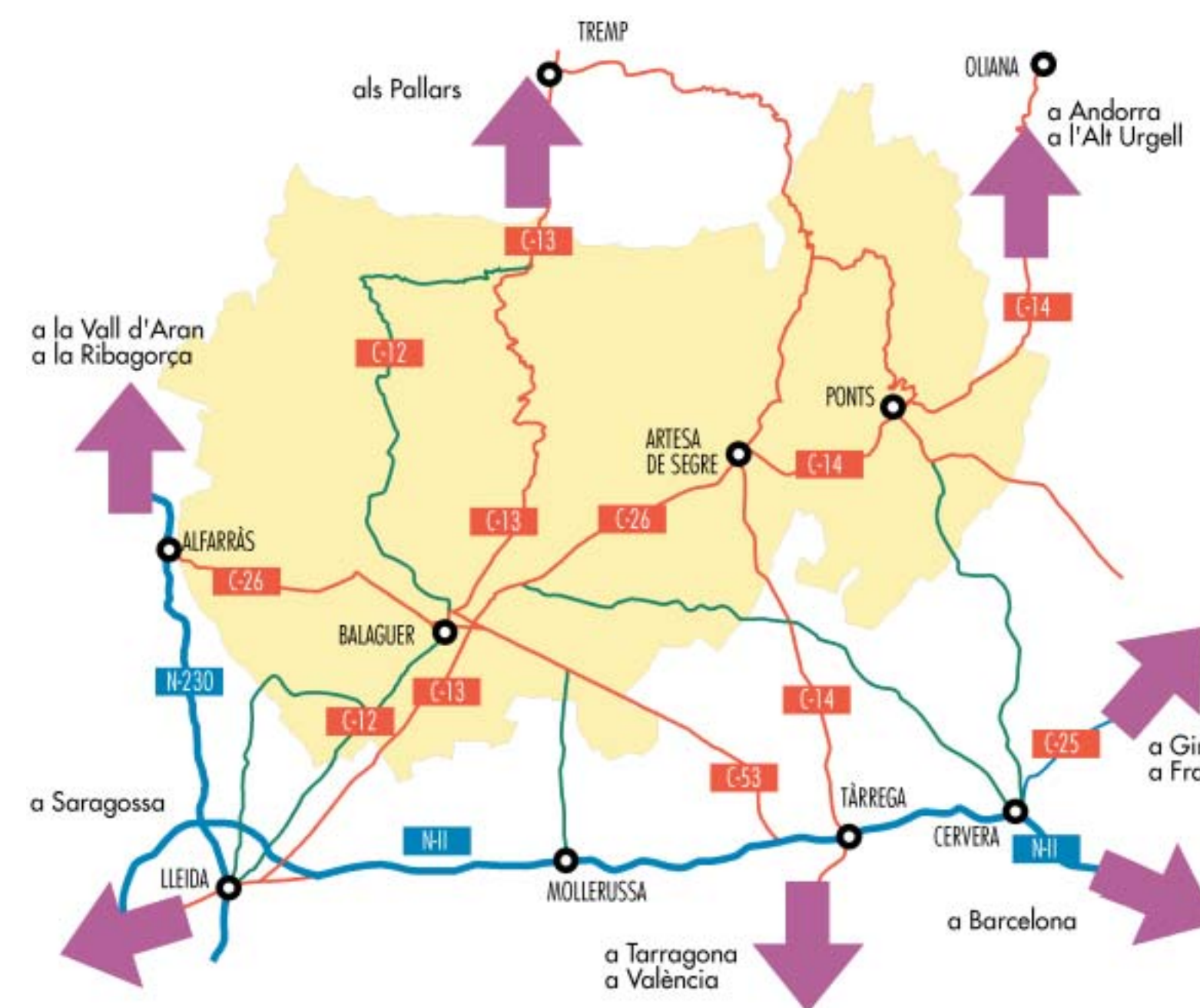

Les Penelles

Bellmunt d'Urgell

ELS MUNICIPIS DE LA NOGUERA

30 municipis
 35.225 habitants (2002)
 Densitat de població: 20,32 hab/km²
 Capital comarcal: Balaguer

Ponts

Baronia de Rialb

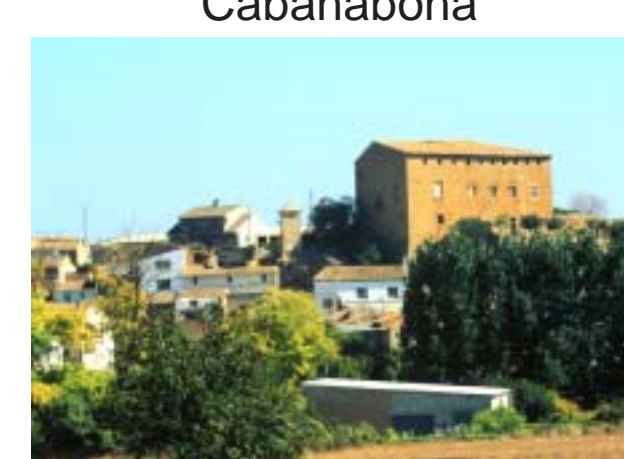
Oliola

Vilanova de l'Aguda

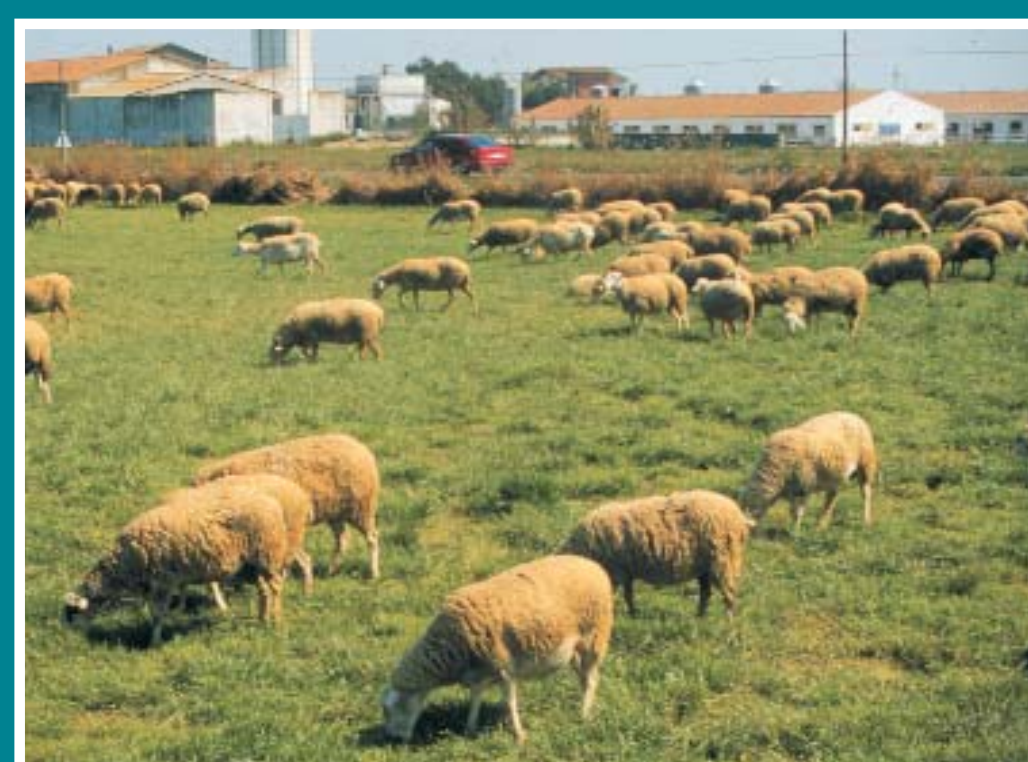
Cabanabona

Preixens

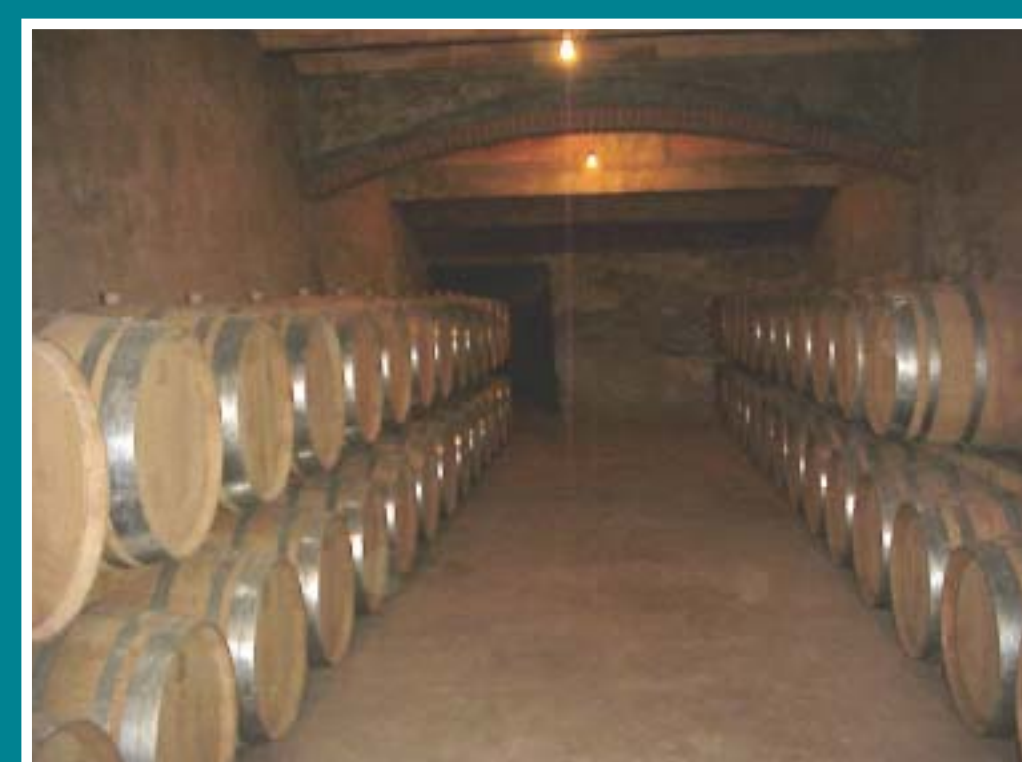
SECTOR AGRARI

GRANJA A LA BAIXA NOGUERA
Sector ramader

ACTEL - TÉRMENS
Associació cooperatives agràries

CELLERS DE VI DEL CASTELL DEL REMEI
Viticultura

TRANSALFALS- BELLCAIRE
Indústria groalimentària

MERCAT SETMANAL A PONTS
Sector terciari: comerç

ECONOMIA DE LA NOGUERA

POLÍGON INDUSTRIAL DE BALAGUER

IES CIUTAT DE BALAGUER
Sector terciari: educació

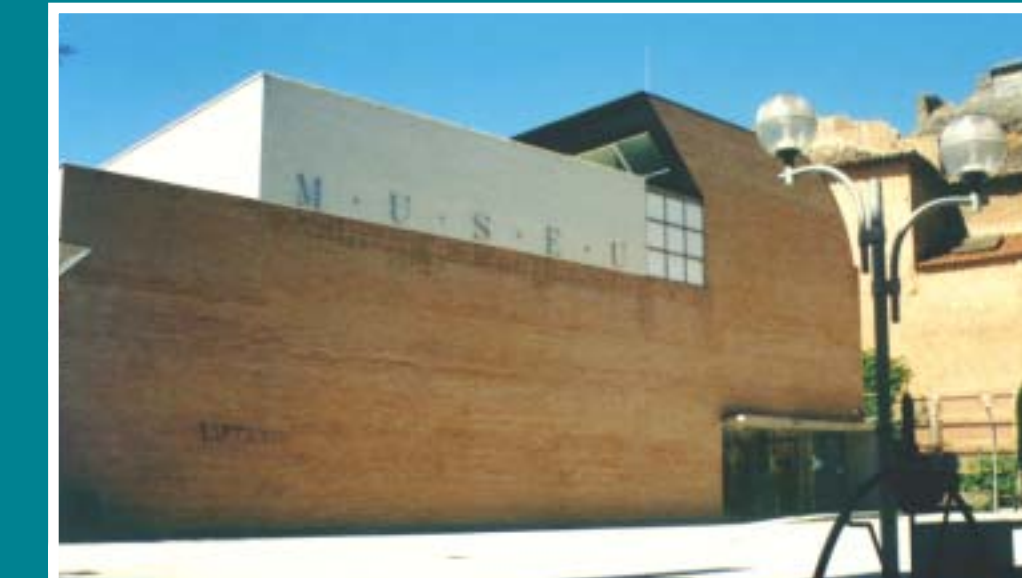
HOSTAL ROMA DE CUBELLS
Sector terciari: Hoteleria

CAP II DE BALAGUER
Sector terciari: sanitat i serveis socials

SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓ

MUSEU DE LA NOGUERA - BALAGUER
Sector terciari: serveis culturals

MOBLES ROS D'ARTESA
Indústria de la fusta i dels mobles

CENTRAL HIDROELÈCTRICA DE CANELLES
Sectorde l'energia

ÀRIDS SORIGUÉ - BALAGUER
Indústria dels materials de construcció

MAQUINÀRIA GILI - MONTGAI
Sector del metall

VIDRES VIOLA - LA SENTIU
Indústria dels materials de construcció

MONTSEC D'ARES

VALL D'AGER

MONTSEC DE RÚBIES

VALL DE MEIÀ

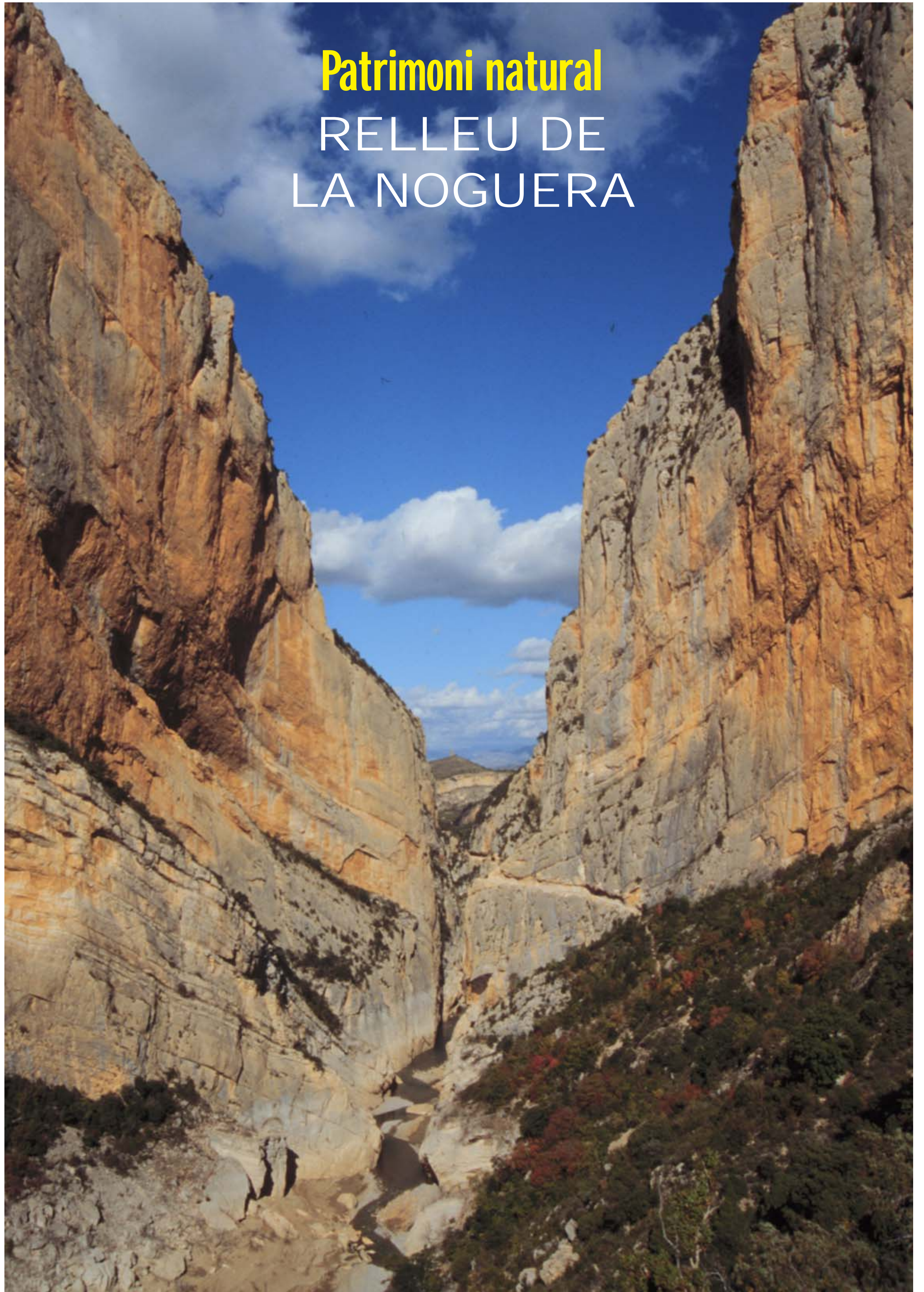
MONTALEGRE - MONT ROIG

CONGOST DEL PAS NOU- Riu Boix

CONGOST DE SALGAR - Riu Segre

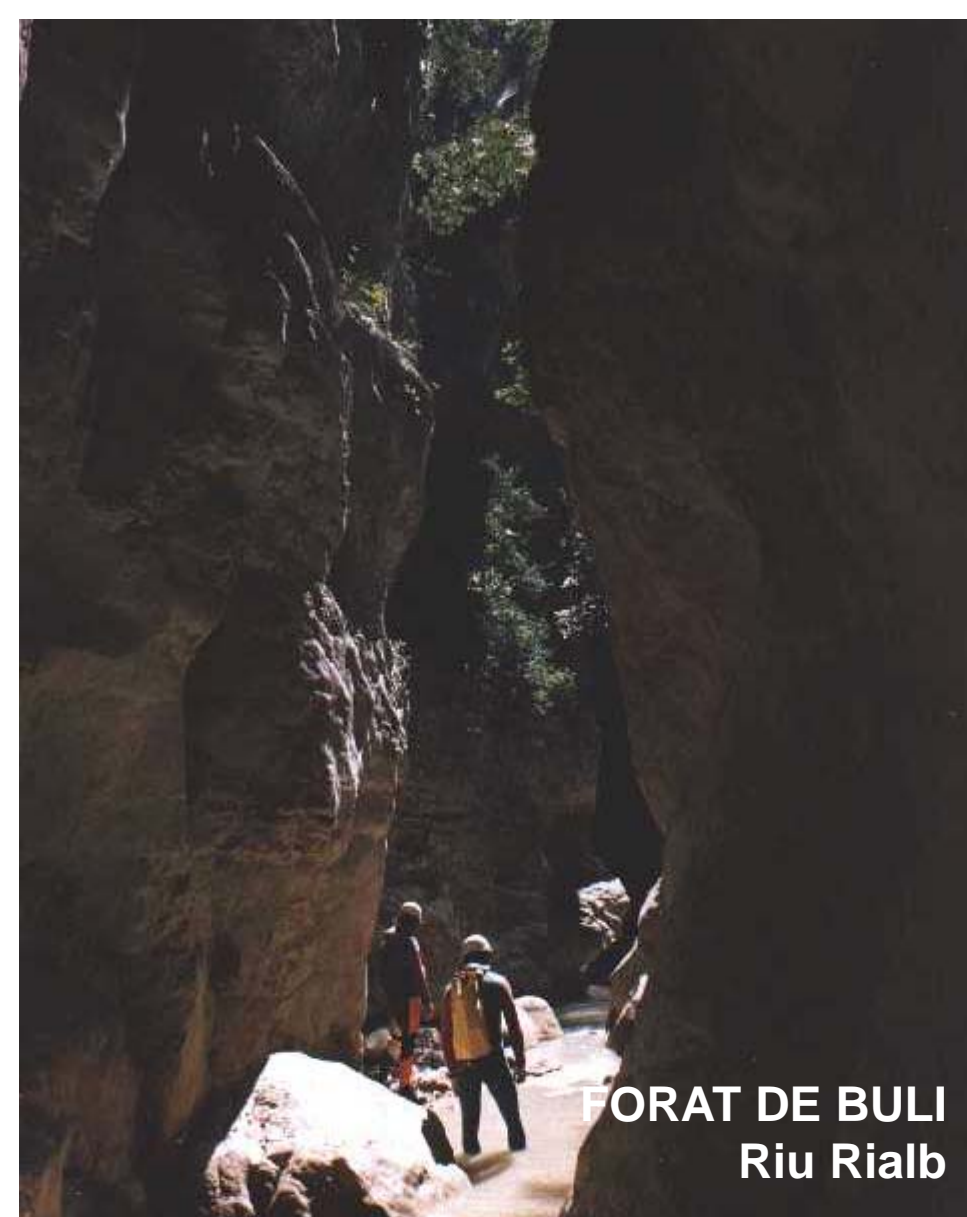

Patrimoni natural RELLEU DE LA NOGUERA

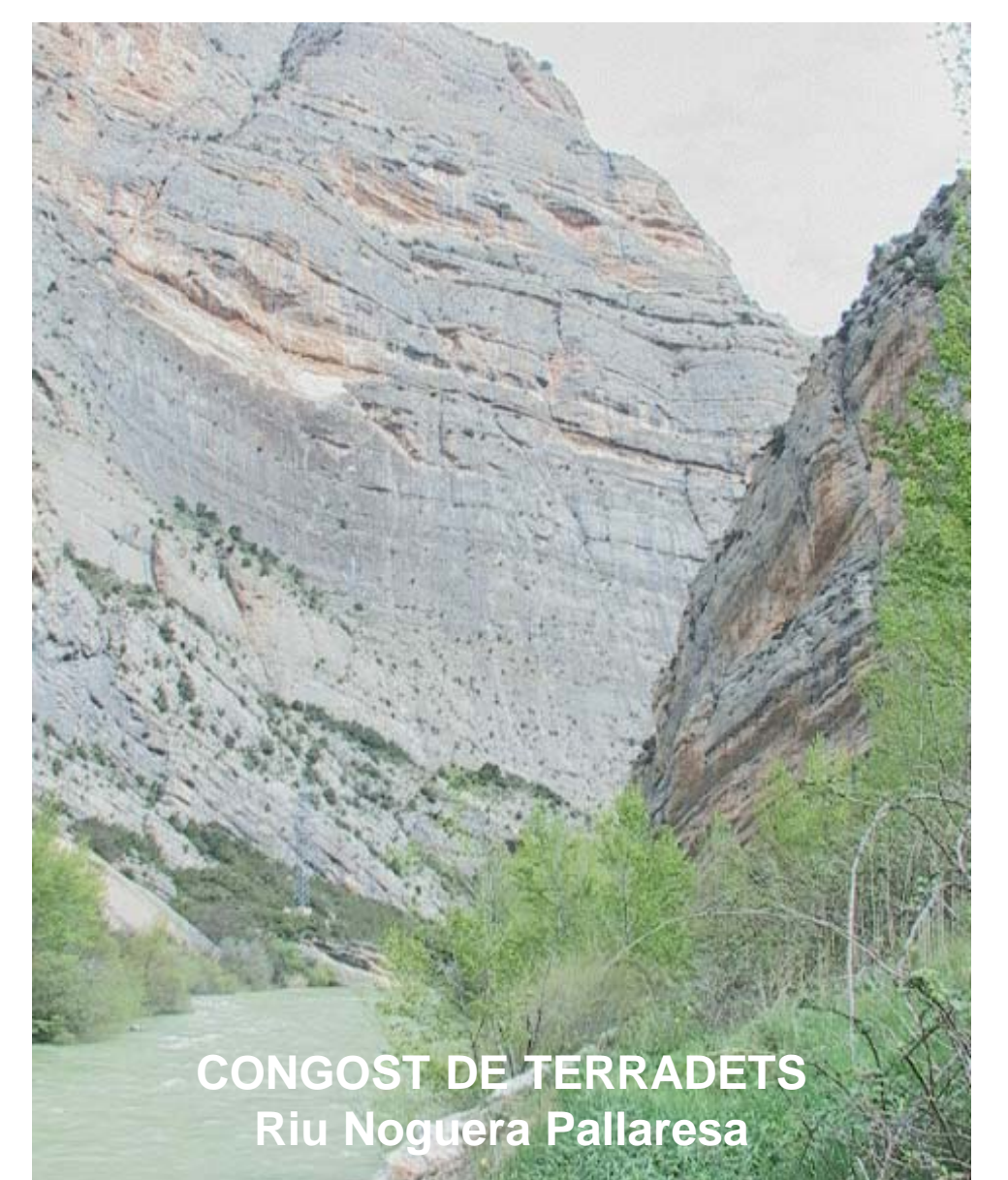
CONGOST DE MONT REBEL - Riu Noguera Ribagorçana

CONGOST DE MÚ - Riu Segre

**FORAT DE BULI
Riu Rialb**

**CONGOST DE TERRADETS
Riu Noguera Pallaresa**

Patrimoni natural

HIDROGRAFIA DE LA NOGUERA

EMBASSAMENT DE CAMARASA
Riu Noguera Pallaresa

EMBASSAMENT DE SANT LLORENÇ DE MONTGAI
Riu Segre

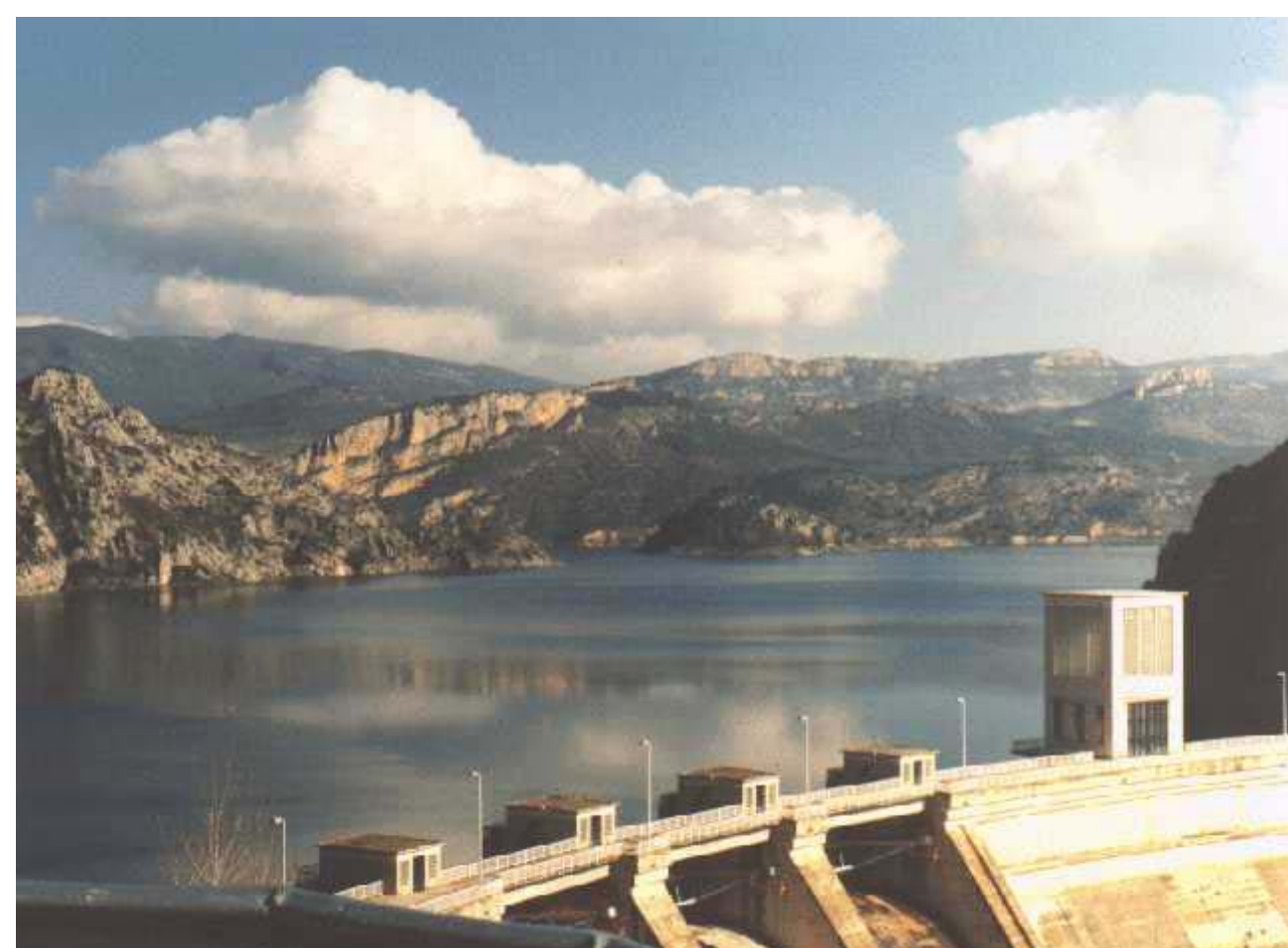
EMBASSAMENT DE RIALB
Riu Segre

RESCLOSA DEL CANAL DE BALAGUER
Partidor de Gerb - Riu Segre

EMBASSAMENT DE CANELLES
Riu Noguera Ribagorçana

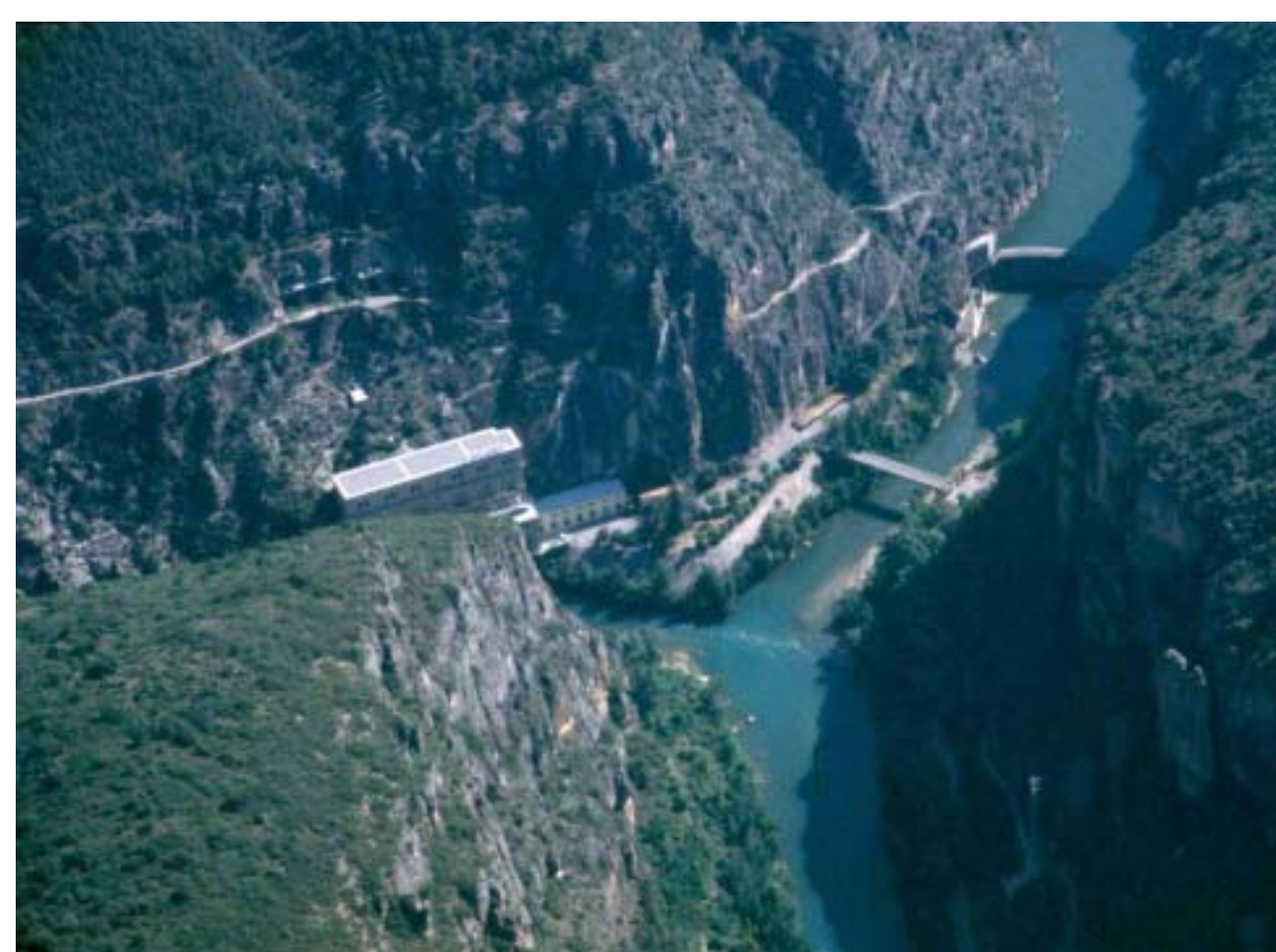
EMBASSAMENT DE SANTA ANNA
Riu Noguera Ribagorçana

RESCLOSA DEL CANAL D'URGELL
Repartidor de Ponts - Riu Segre

RIU SEGRE AL SEU PAS PER BALAGUER
Parc de la Transsegre

AIGUABARREIG DELS RIUS SEGRE I NOGUERA
PALLARESA - Presa de Camarasa

RIU NOGUERA RIBAGORÇANA ENTRE CANELLES I
SANTA ANNA - Os de Balaguer

Patrimoni Natural

LA NOGUERA

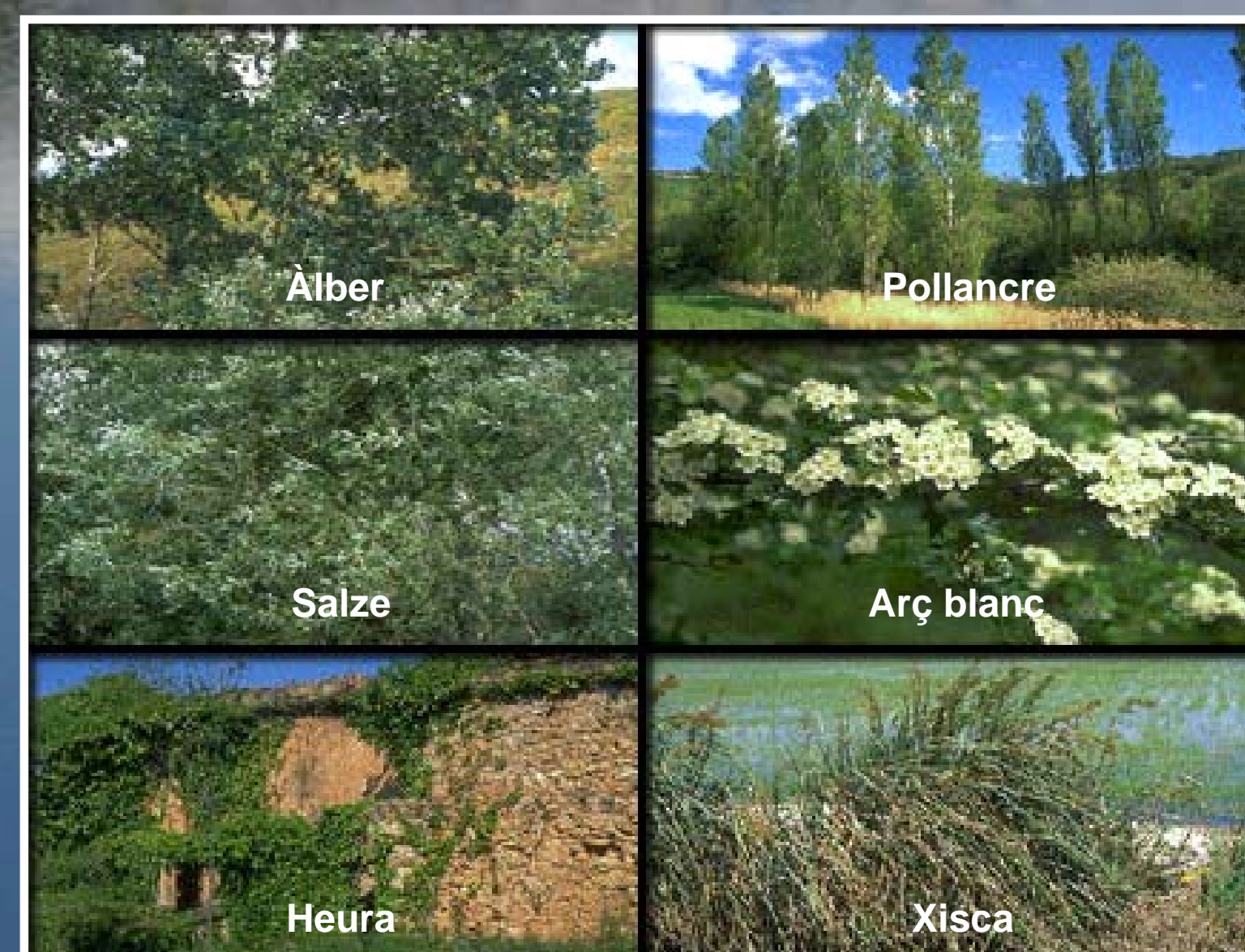
FLORA

VEGETACIÓ SUBMEDITERRÀNIA

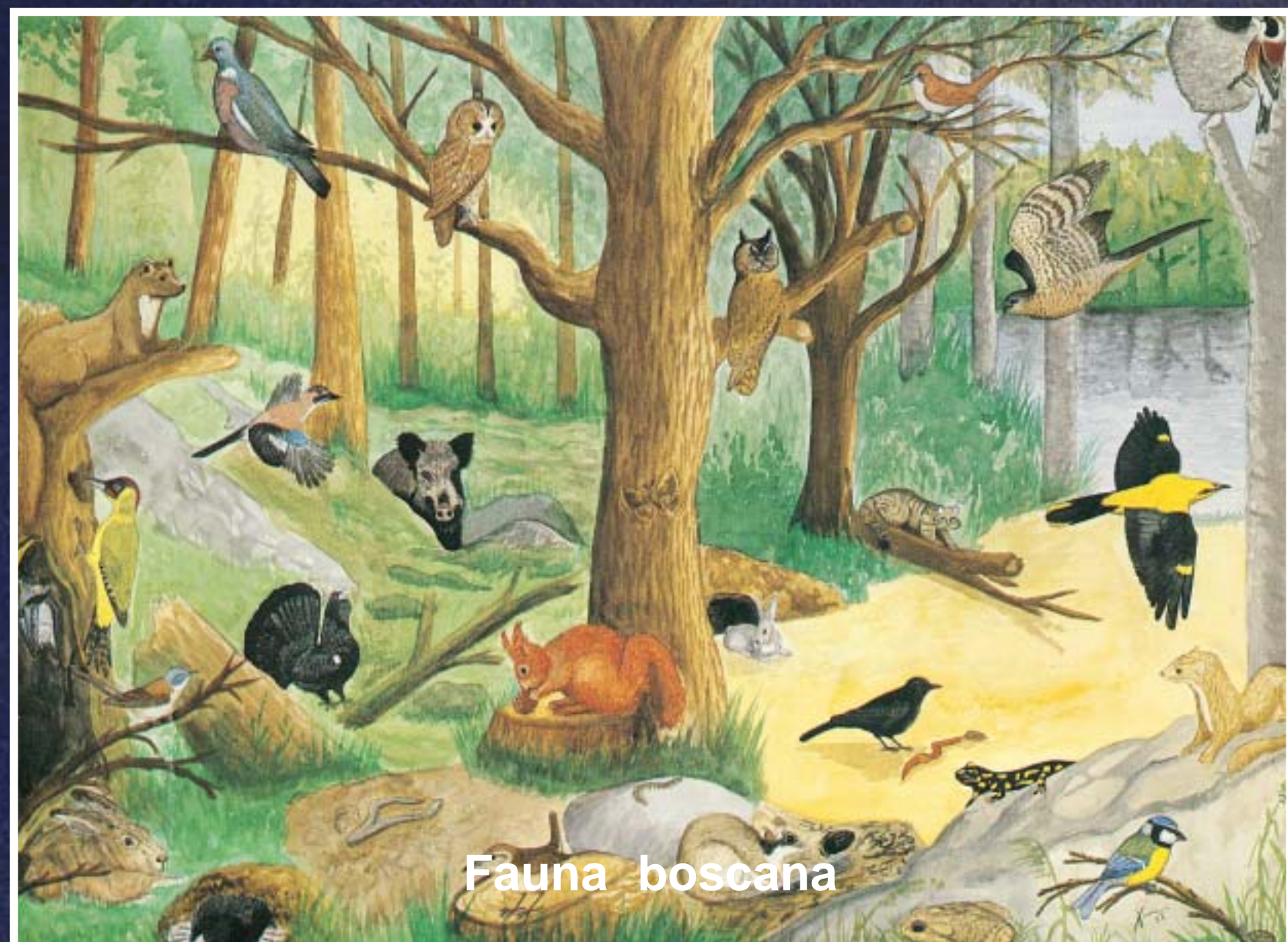
VEGETACIÓ MEDITERRÀNIA

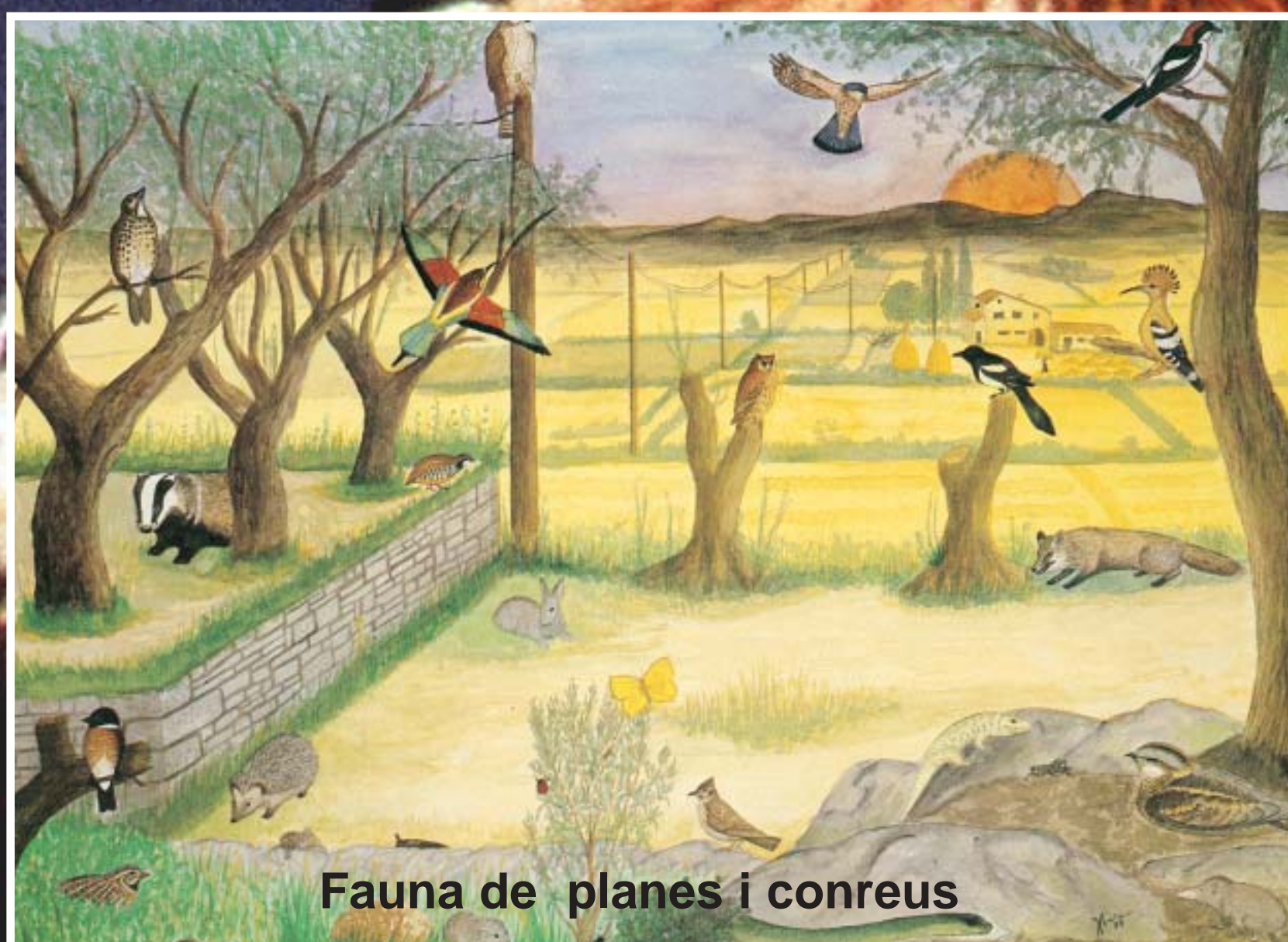
VEGETACIÓ DE RIBERA

VEGETACIÓ DE LA TERRA BAIXA

Fauna boscana

Fauna de planes i conreus

Fauna dels indrets muntanyosos

Fauna antropogènica

Fauna de les zones aquàtiques

Patrimoni natural

LA NOGUERA FAUNA

Patrimoni social i cultural

TROBADA DE CAMPANERS
Os de Balaguer

LO FESTETO
Ponts

LA PASSIÓ
Balaguer

PESSEBRE VIVENT
Camarasa, Tèrmens i Penelles

TROBADES DE COTXES ANTICS
Àger

FESTA DE LA TRANSEGRE
Balaguer i Camarasa

FESTA DEL XOP
Vallfogona de Balaguer

FESTA DEL RANXO
Ponts

CASSOLADA POPULAR
Albesa i Tèrmens

LA MATANÇA DEL PORC
Artesa de Segre

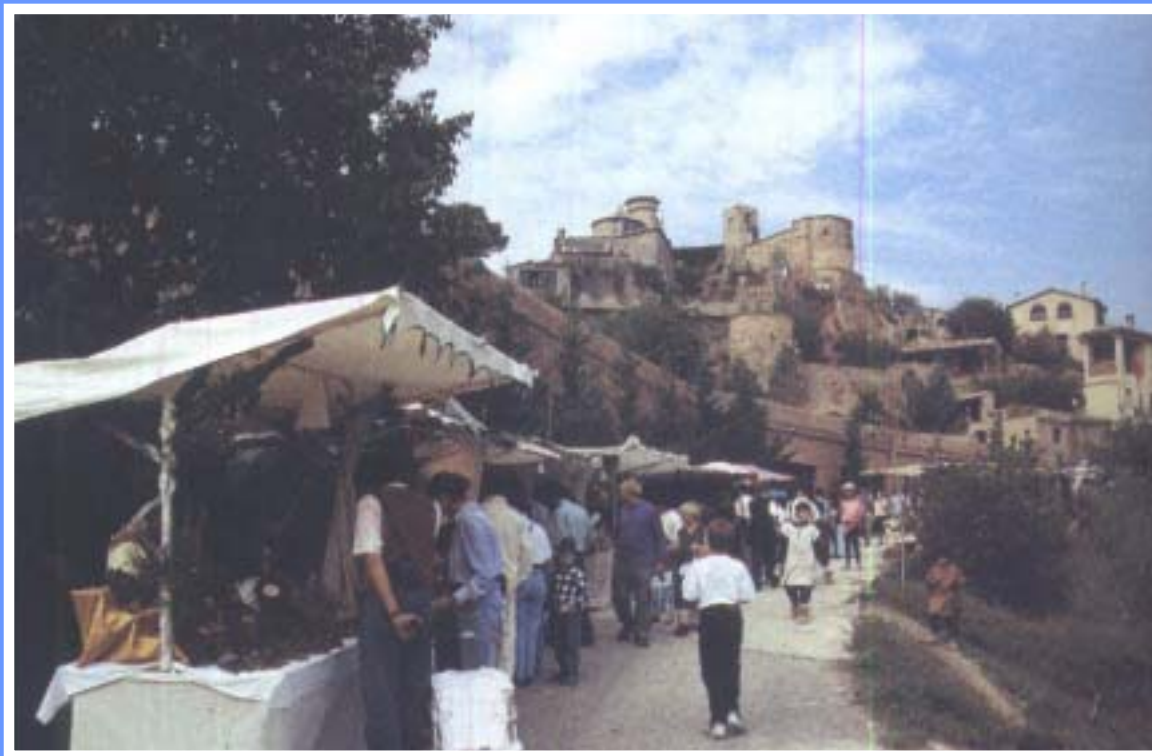
EL FORCAIRE D'ALENTORN
Artesa de Segre

FESTES I COSTUMS DE LA NOGUERA

FESTES DEL SANT CRIST
Balaguer

Patrimoni social i cultural

MERCAT MEDIEVAL
Montsonís

MERCAT SETMANAL DELS DISSABTES
Balaguer

FIRA DE LA PERDIU
Vilanova de Meià

MERCAT SETMANAL DELS DIUMENGES
Artesa de Segre

FIRA DE SANT BARTOMEU O DEL MELO
Artesa de Segre

MERCAT SETMANAL DELS DIMECRES
Ponts

FIRA MERCAT DE SANTA LLÚÇIA
Balaguer

FIRA DE MAIG
Balaguer

FIRA DELS FONEDORS
Os de Balaguer

FIRA D'ÀGER
Àger

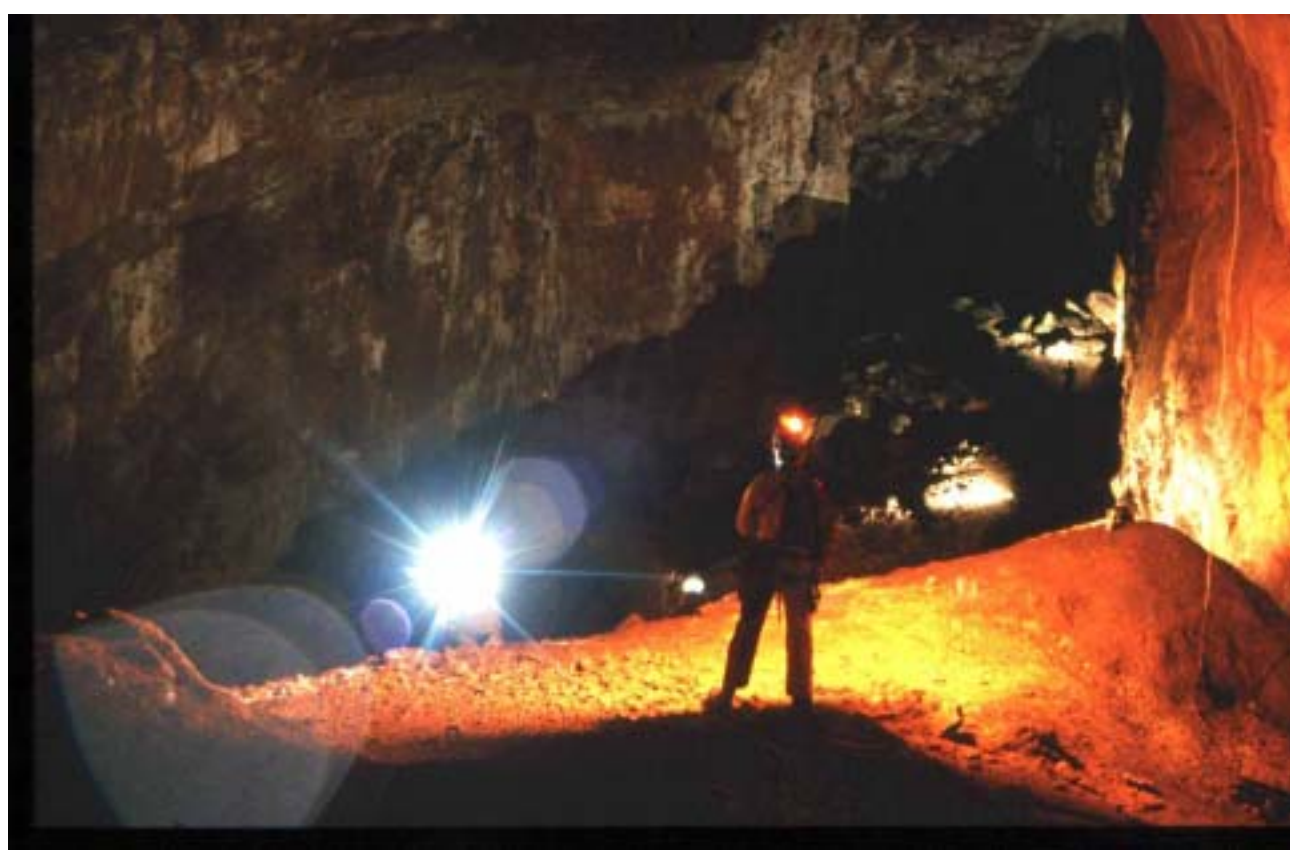

FIRA ANTIQUÀRIA
Balaguer

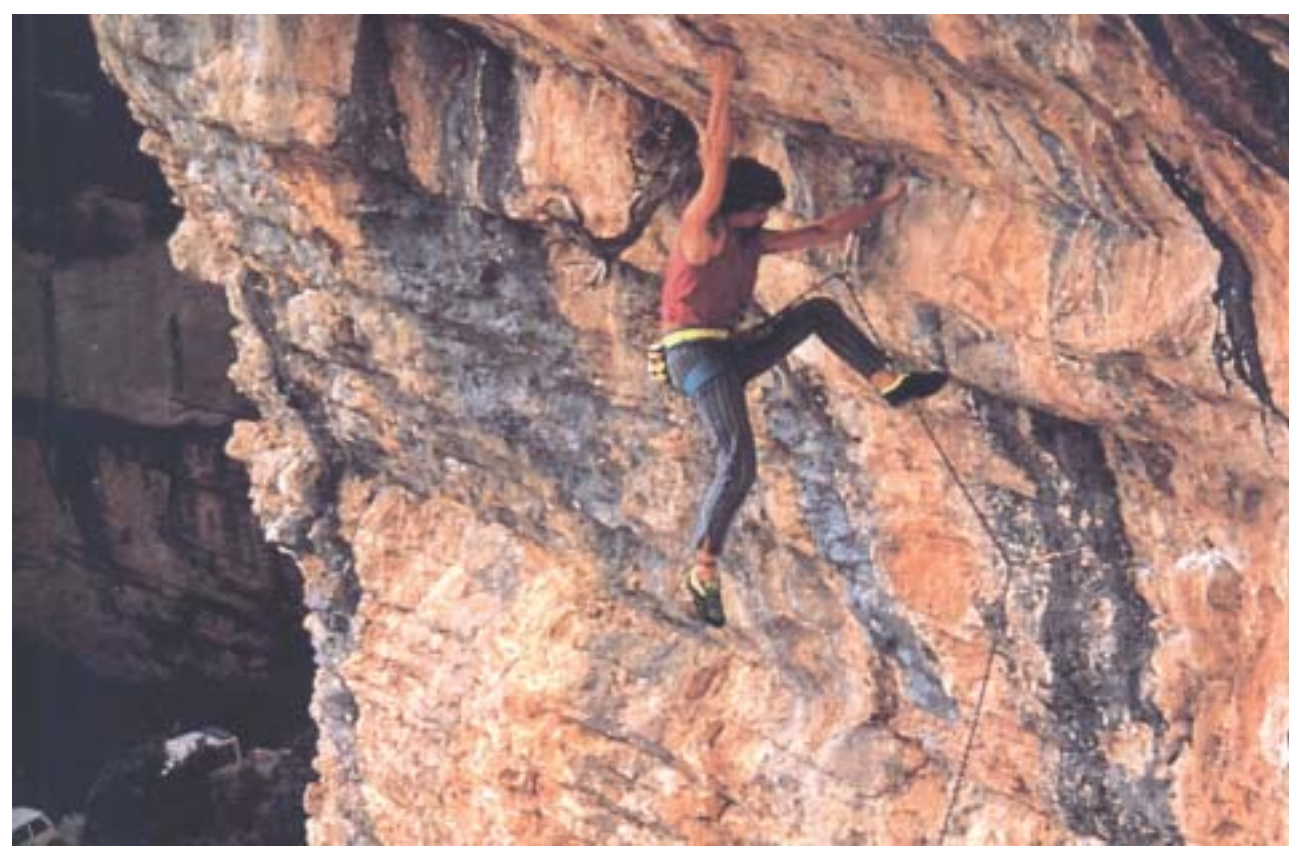

FIRAUTO
Balaguer

FIRES I MERCATS DE LA NOGUERA

ESPELEOLOGIA

ESCALADA I ALPINISME

PIRAGÜISME I ESPORTS NÀUTICS

Patrimoni social i cultural

ESPORTS I GASTRONOMIA

SENDERISME I CICLOTURISME

CAÇA I PESCA

FRUITA DOLÇA

EQUITACIÓ

AMETLLES, TORRONS, MEL I OLI D'OLIVA

ESPORTS AERIS: PARAPENT I ALA DELTA

COMPETICIONS D'ENDURO

EMBOTITS ARTESANS

VI DENOMINACIÓ «COSTERS DEL SEGRE»

COQUES DE RECAPTE

Patrimoni artístic

LA NOGUERA ANTIGA

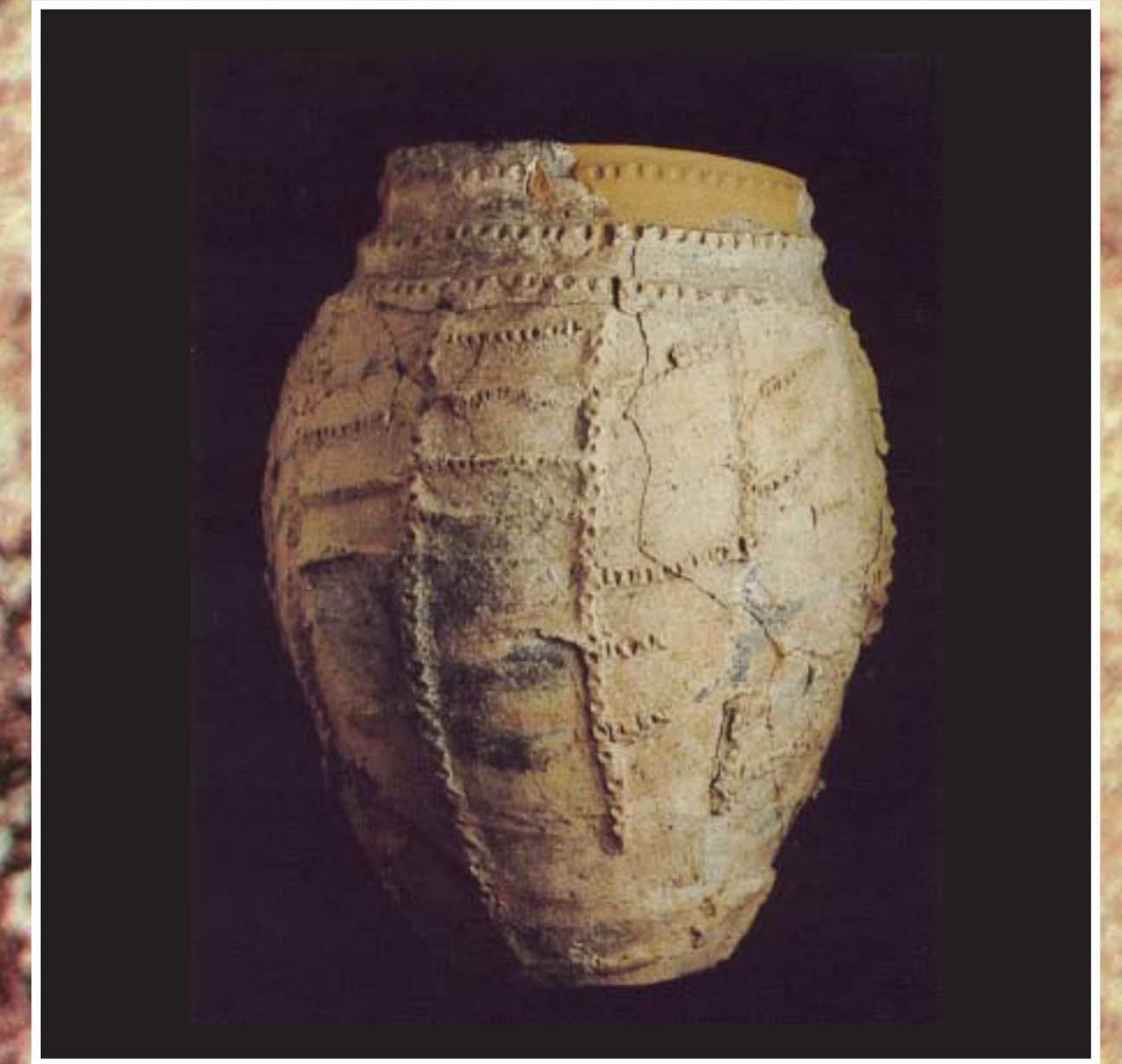
PINTURES RUPESTRES DE LA COVA DELS VILARS
Edat de Bronze (Os de Balaguer)

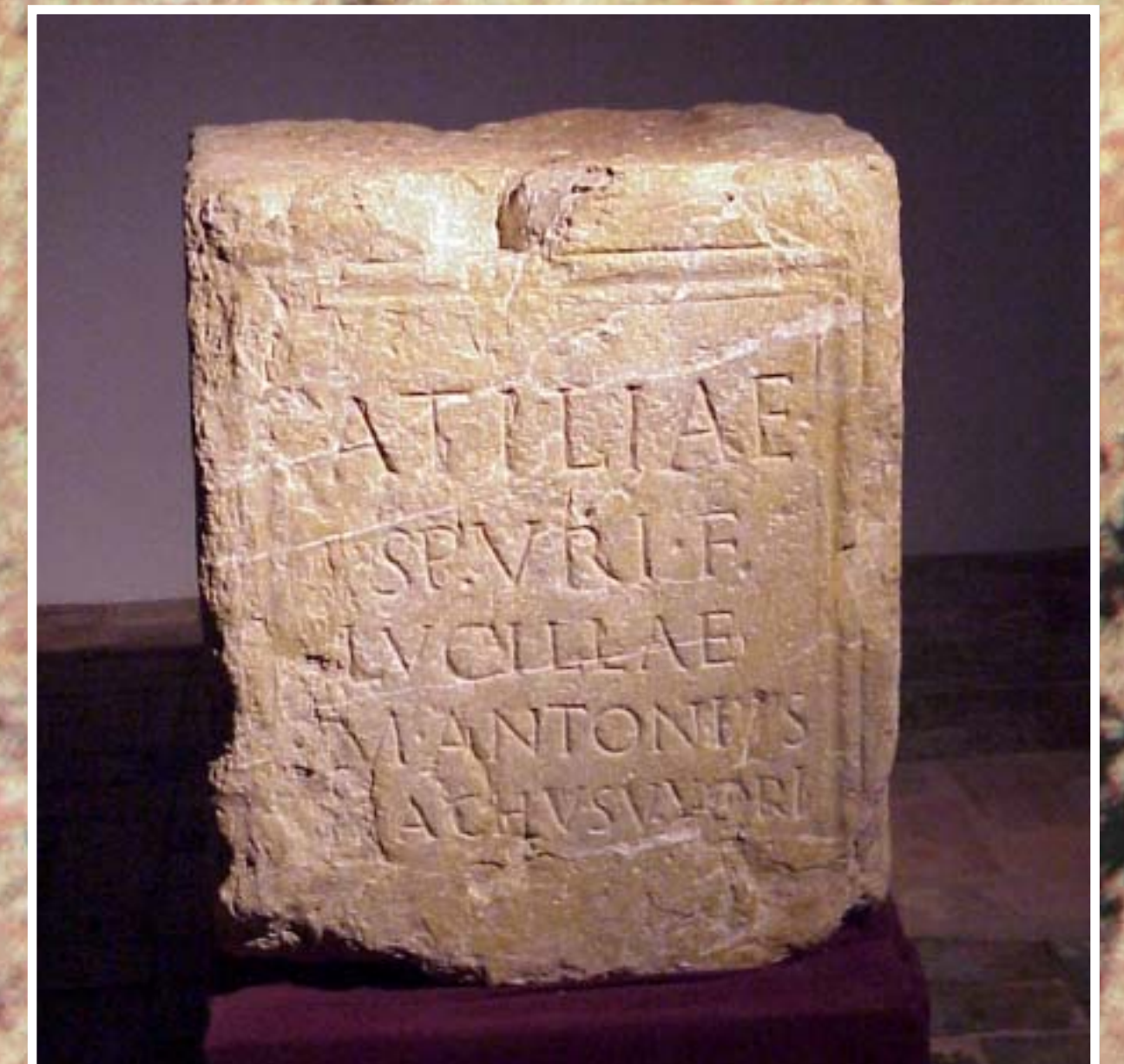
TRAM DE CALÇADA ROMANA
Àger

FALCATA I CASC DE LA NECRÒPOLI DE LAPEDRERA
s V-III aC. (Vallfogona - Tèrmens)

TENALLA DE LA COVA DEL PARCO
Edat del Bronze antic - Alòs de Balaguer

PEDESTAL DE MARBRE GROC
s. II dC - Castell del Remei

POBLAT IBÈRIC D'ANTONA
Artesa de Segre

NECRÒPOLI DE LA COLOMINA - Edat del Bronze Final
Gerb (Os de Balaguer)

MOSAICS DE LA VILLA ROMANA DEL ROMERAL
Albesa

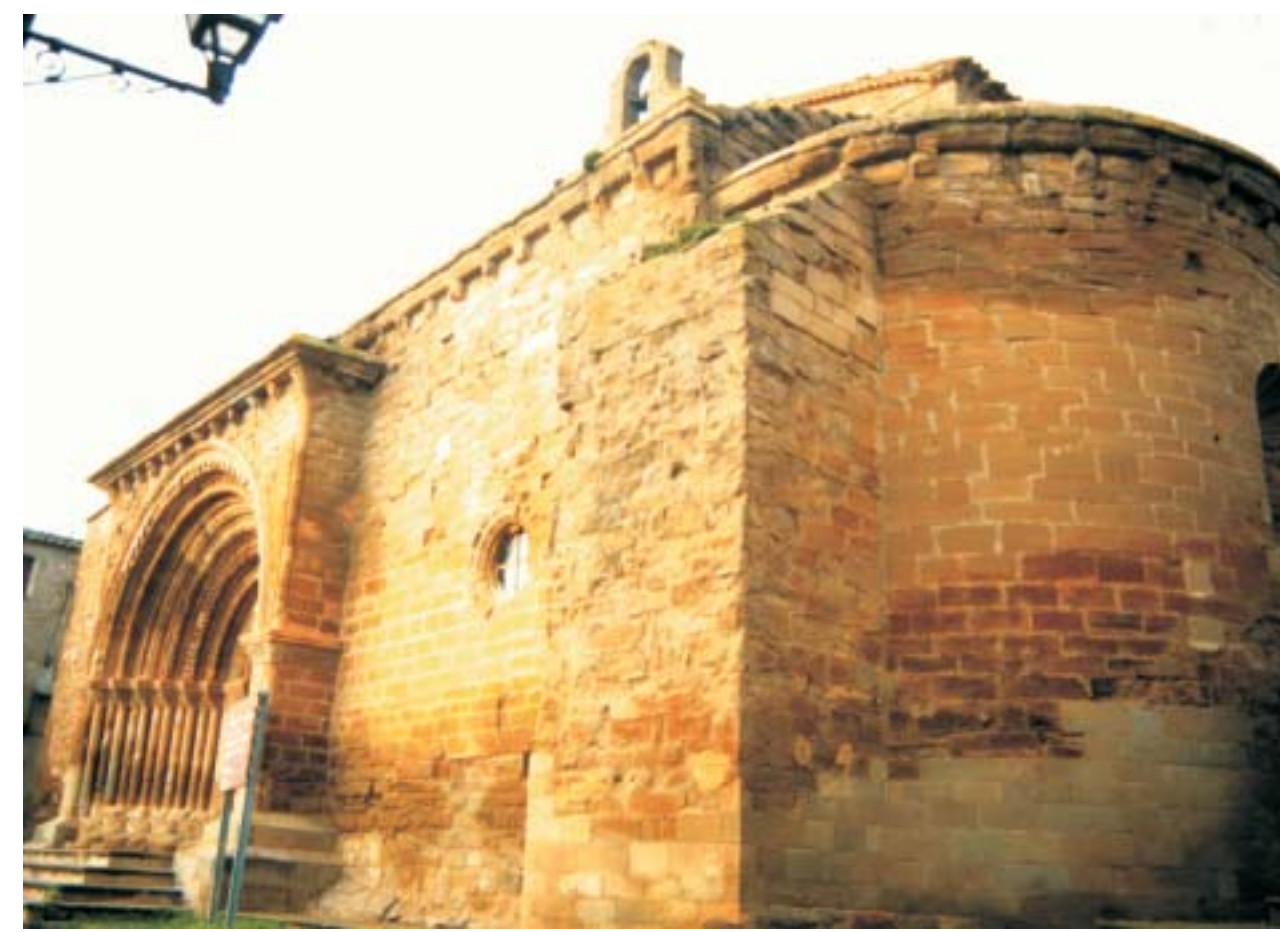
DOLMEN DE SOLS DE RIU
Eneolític - Baronia de Rialb

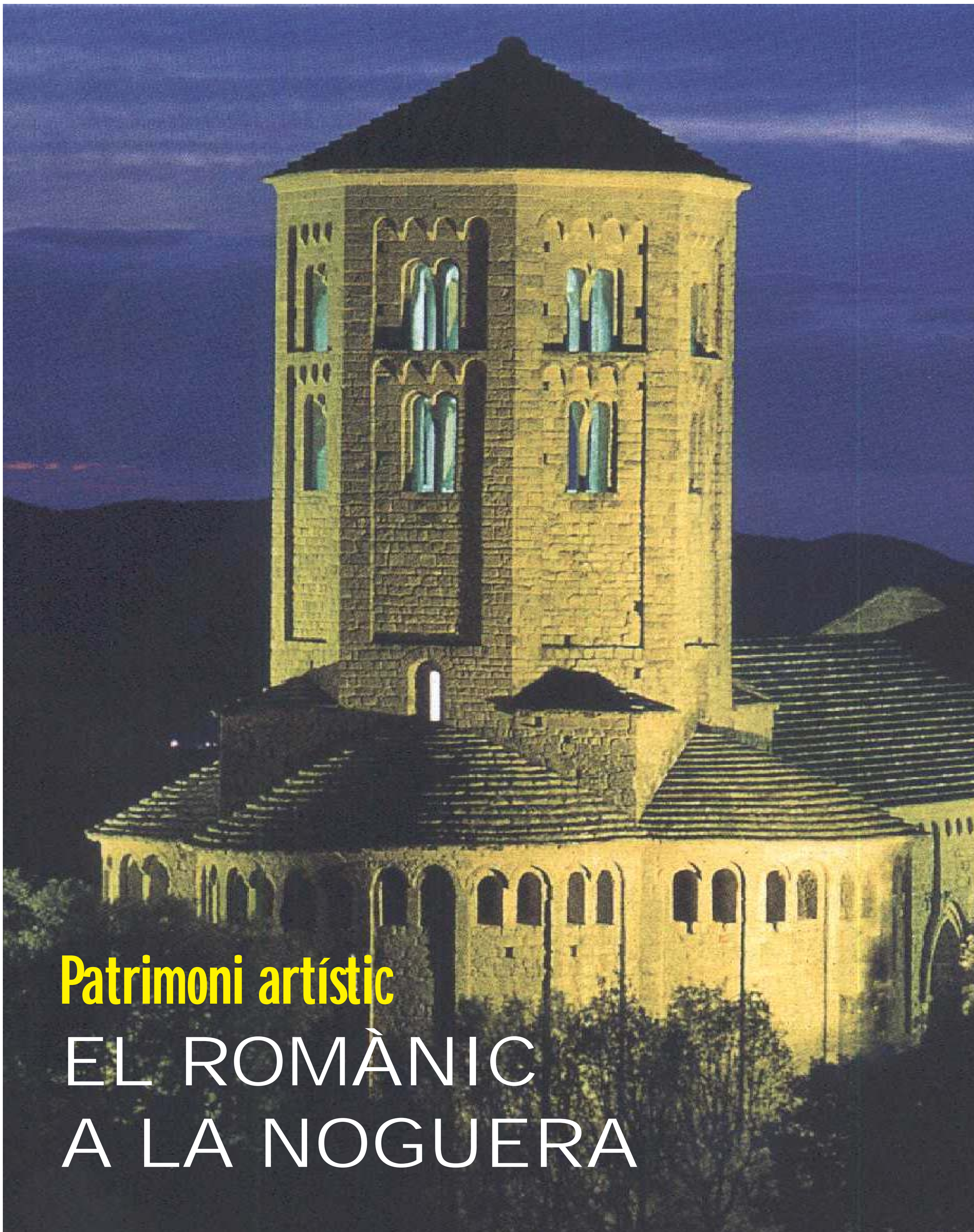
COL·LEGIATA DE SANT PERE
Àger

CLAUSTRE DEL MONESTIR DE SANTA MARIA DE
BELLPUIG DE LES AVELLANES (Os de Balaguer)

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DEL CASTELL
Cubells

Patrimoni artístic
EL ROMÀNIC
A LA NOGUERA

CAPITELLS ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL
Castelló de Farfanya

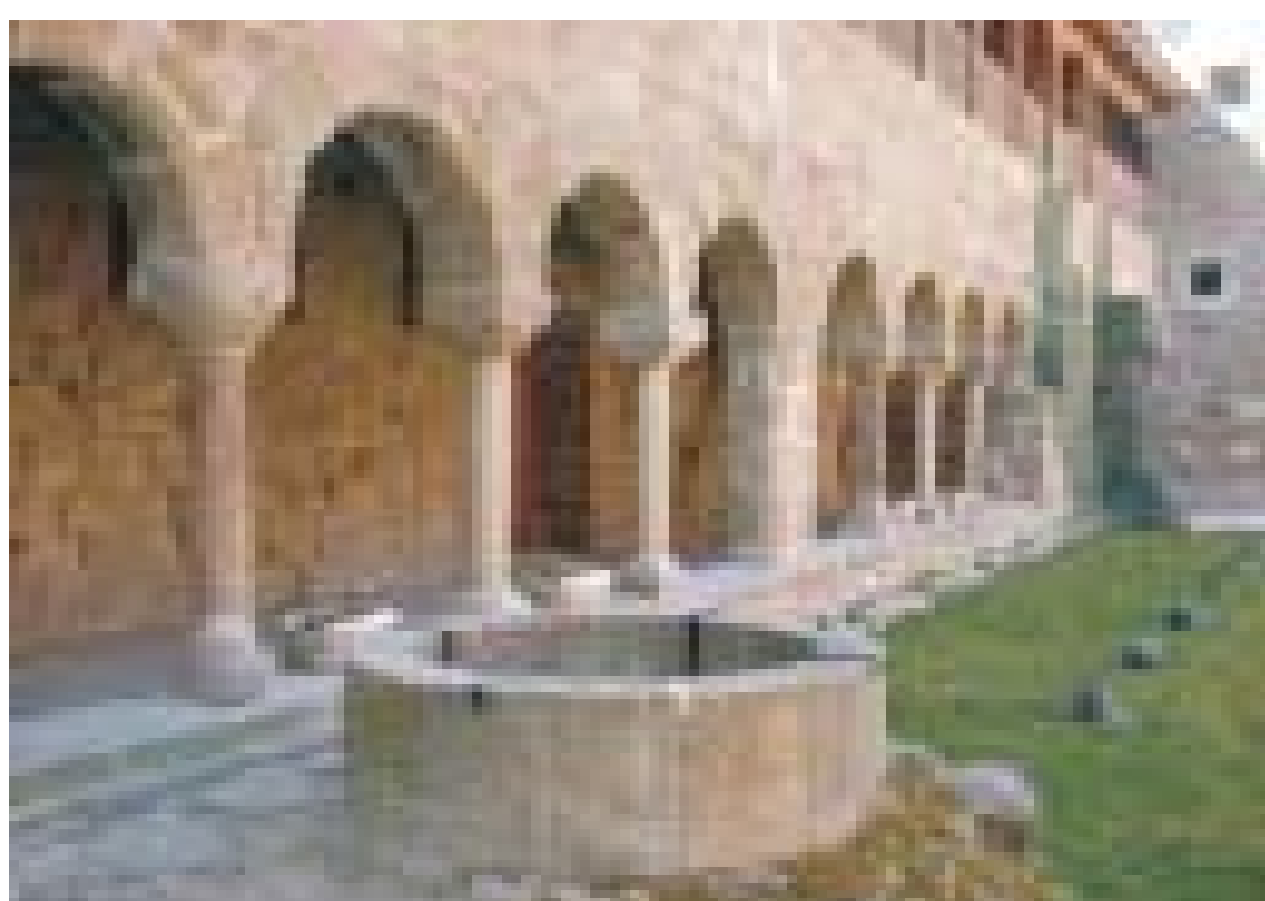
DETALL ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL
Camarasa

ROSSA DEL MONESTIR DE SANTA MARIA
DE LES FRANQUESES (Balaguer)

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE PALAU DE RIALB
(Baronia de Rialb)

MONESTIR DE SANTA MARIA DE GUALTER
Segles XII i XIII

ESGLÉSIA DE SANT SALVADOR
Vilanova de Meià

CASTELL DE MONTSONÍS
Foradada

CASTELL FORMÓS
Balaguer

CASTELL DE LA RÀPITA
Vallfogona de Balaguer

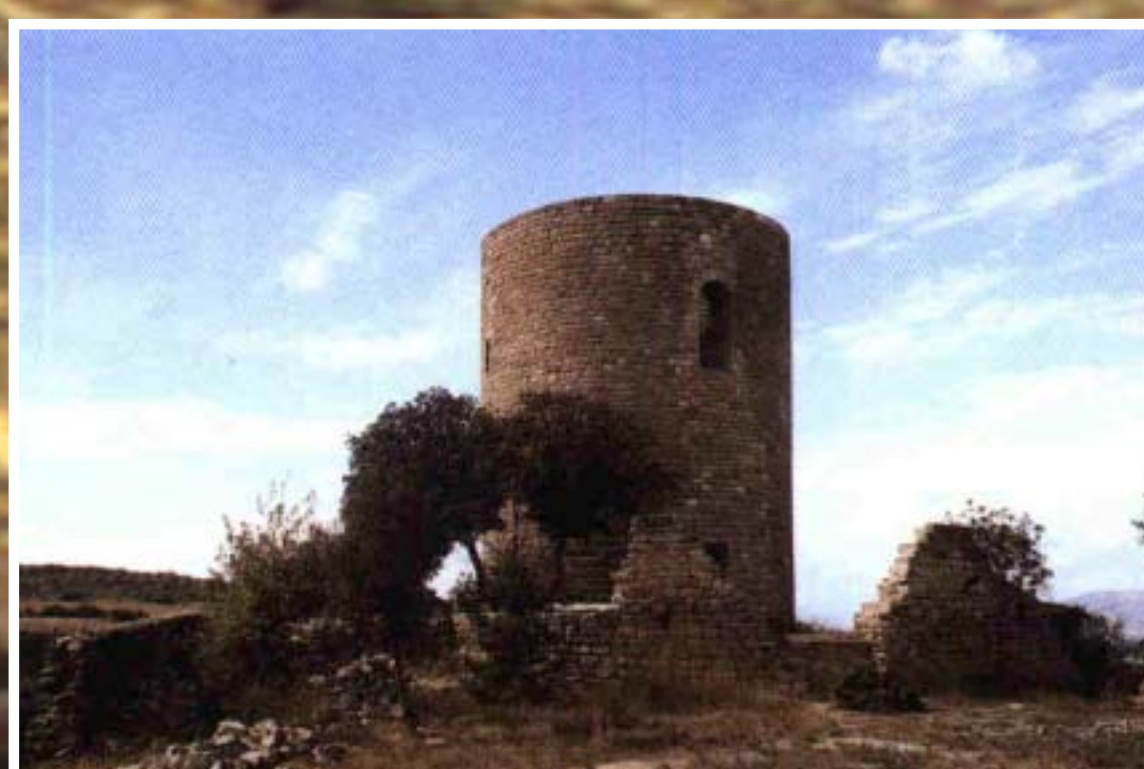
BARONIA DE SANT OÏSME
Camarasa

CASTELL D'OS
Os de Balaguer

RECINTE EMMURALLAT DE VILAMAJOR
Cabanabona

TORRES DE CAS
Àger

CASTELL DEL REMEI
Les Penelles

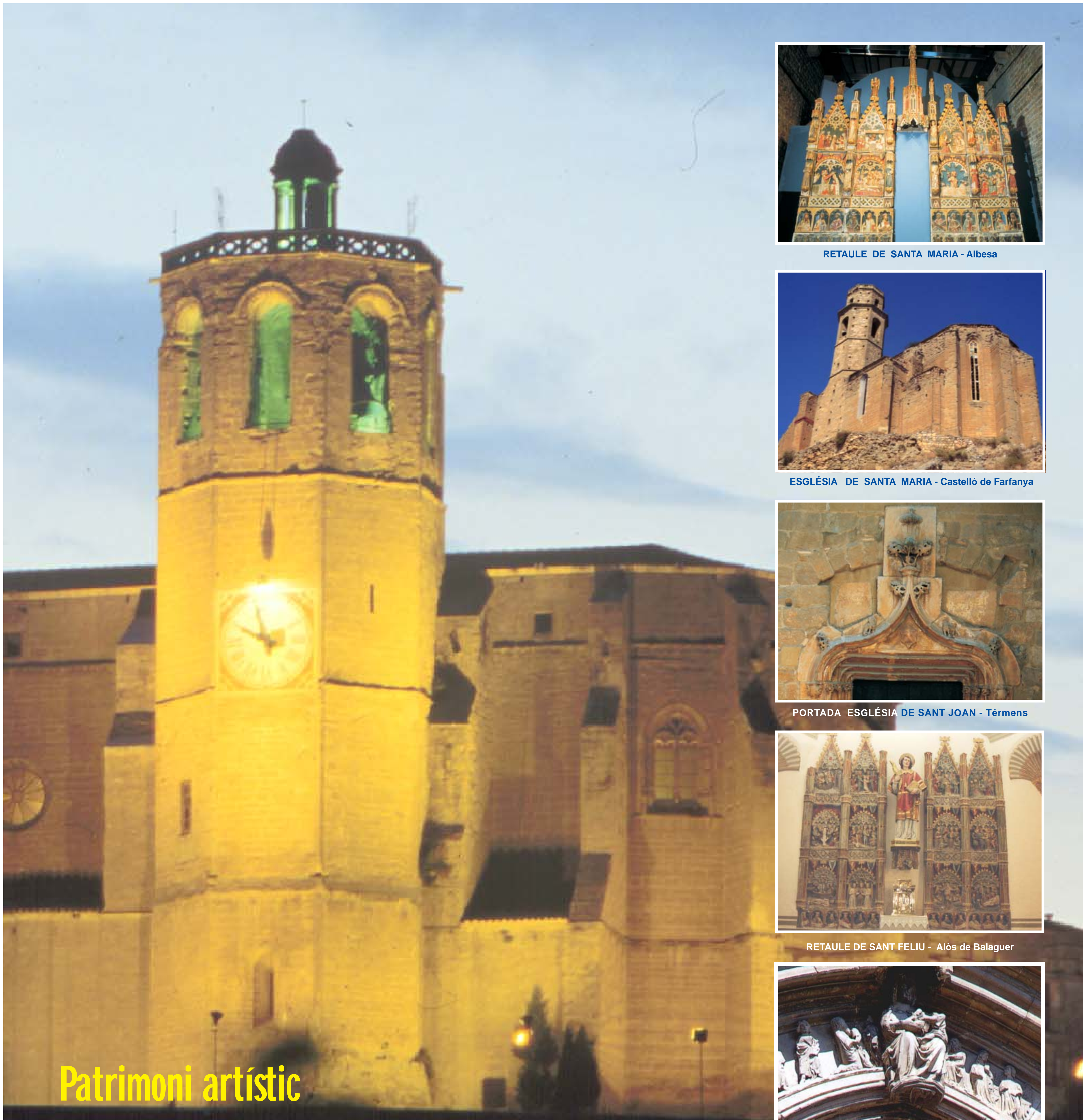
CASTELL DE PREIXENS
Preixens

RESTES DEL CASTELL D'ALÒS
Alòs de Balaguer

Patrimoni artístic

ELS CASTELLS DE LA NOGUERA

RETAULE DE SANTA MARIA - Albesa

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA - Castelló de Farfanya

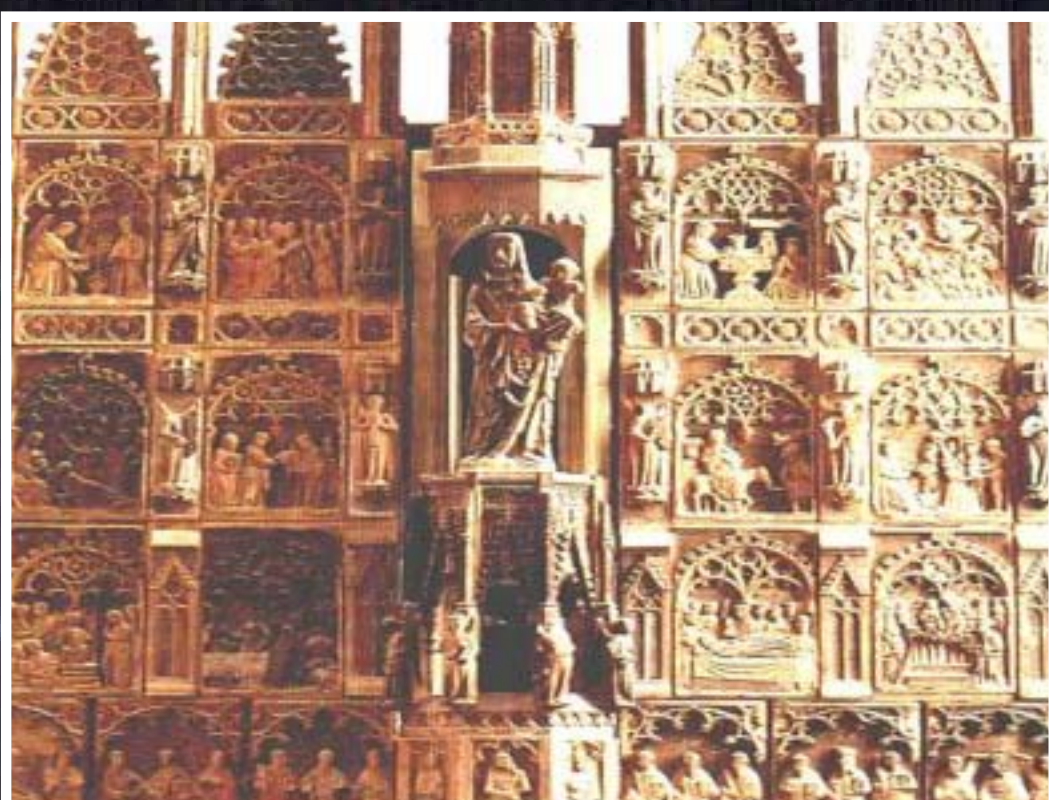
PORTADA ESGLÉSIA DE SANT JOAN - Tèrmens

RETAULE DE SANT FELIU - Alòs de Balaguer

PORTADA ESGLÉSIA DE S. SALVADOR - Vilanova de Meià

RETAULE DE SANTA MARIA - Castelló de Farfanya

Patrimoni artístic

EL GÒTIC A LA NOGUERA

ESGLÉSIA DE SANTA MARIA - Balaguer

CLAUSTRE DEL CONVENT DE SANT DOMÈNEC - Balaguer

MONESTIR DE BELLPUIG DE LES AVELLANES - Os de Balaguer

FAÇANA BARROCA ESSLÉSIA DE SANTA MARIA
Algerri

RETAULE DEL ROSER
Església de Santa Maria de Ponts

FAÇANA BARROCA ESSLÉSIA DE SANT JOSEP
Balaguer

FONT BARROCA DE SANT PETIOT
Os de Balaguer

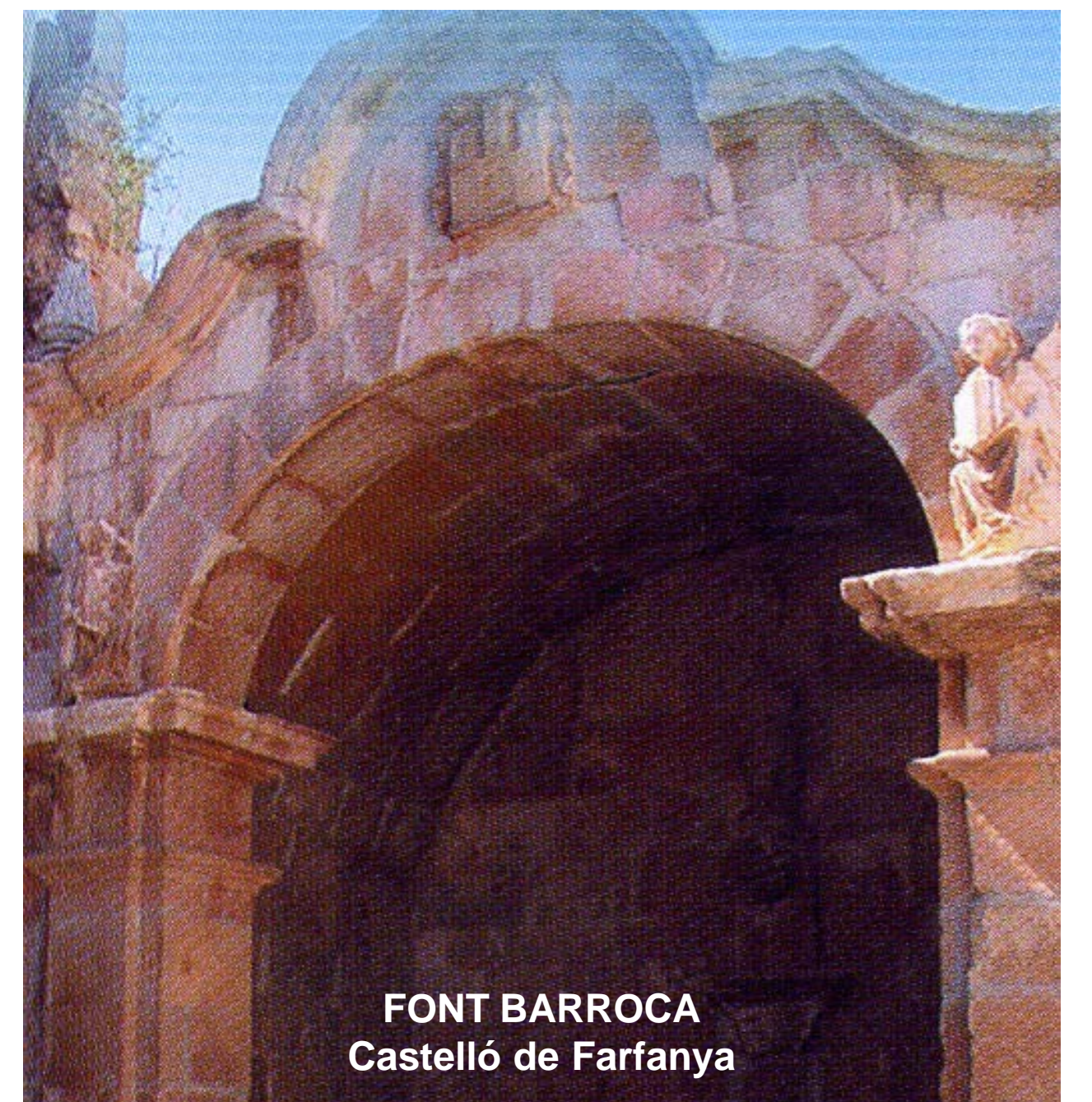

Patrimoni artístic
EL BARROC A
LA NOGUERA

FAÇANA BARROCA DE L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA
Montgai

FAÇANA BARROCA ESSLÉSIA DE SANT MIQUEL
Os de Balaguer

FONT BARROCA
Castelló de Farfanya

Església del Sagrat Cor
Artesa de Segre

Teatre Municipal
Balaguer

Poliesportiu
Tèrmens

Casa Tarragona
Balaguer

Monument del Novè Centenari
Bellcaire d'Urgell

Xalet modernista
Balaguer

Patrimoni artístic

LA NOGUERA
ACTUAL

Col·legi Àngel Guimerà
Balaguer

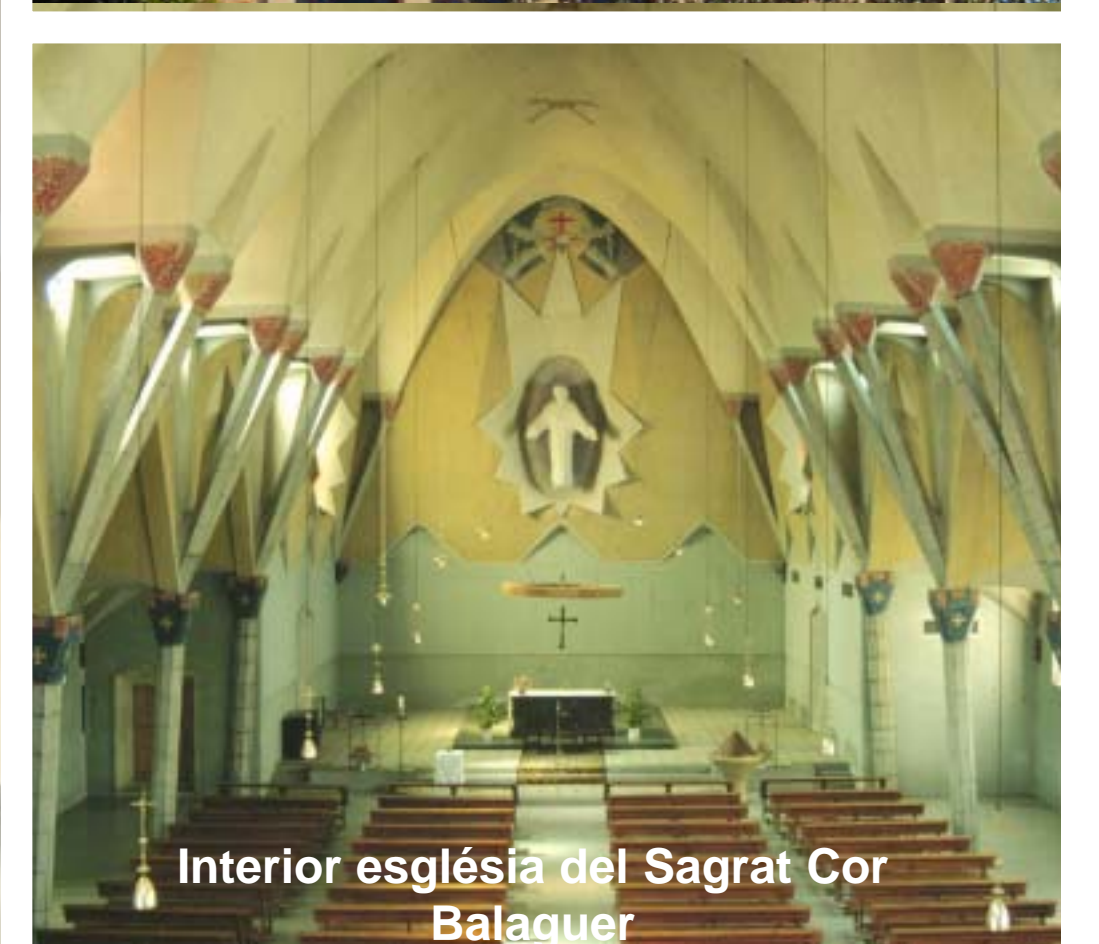
La fàbrica del Pont d'Alentorn
Artesa de Segre

Església de Sant Joan Baptista
Penelles

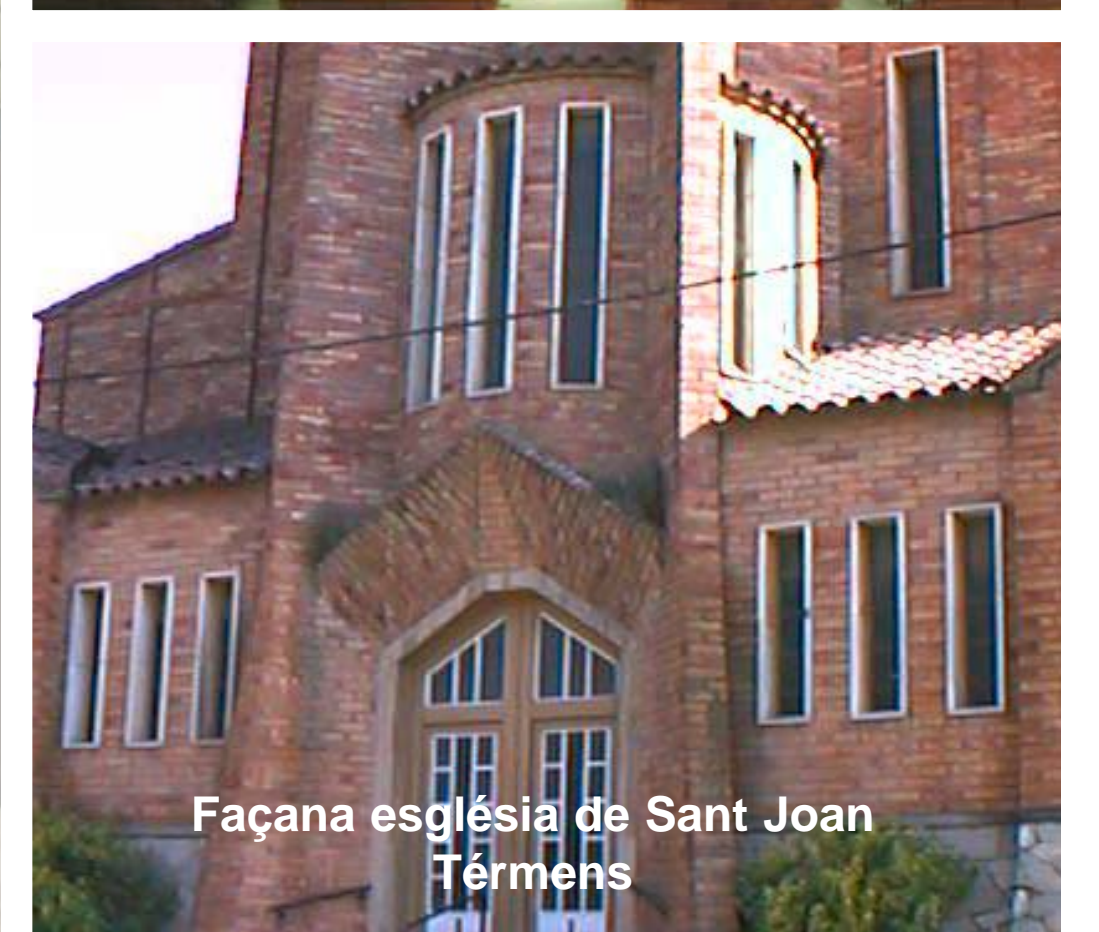
Pont de la Variant
Balaguer

Interior església del Sagrat Cor
Balaguer

L'antiga Sucreira
Menàrguens

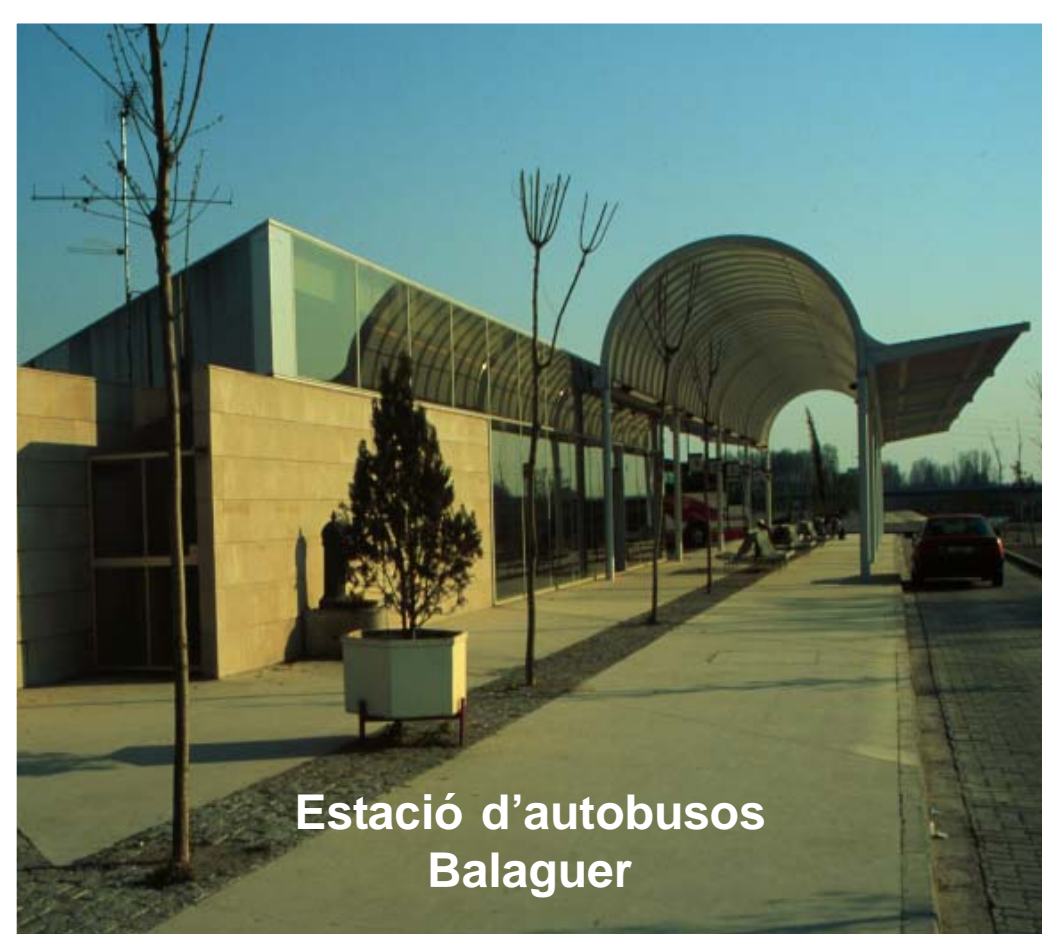
Façana església de Sant Joan
Tèrmens

Edifici del Consell Comarcal de la Noguera
Balaguer

Plaça del Planell
Ponts

Estació d'autobusos
Balaguer

Imatge del Sagrat Cor
Artesa de Segre

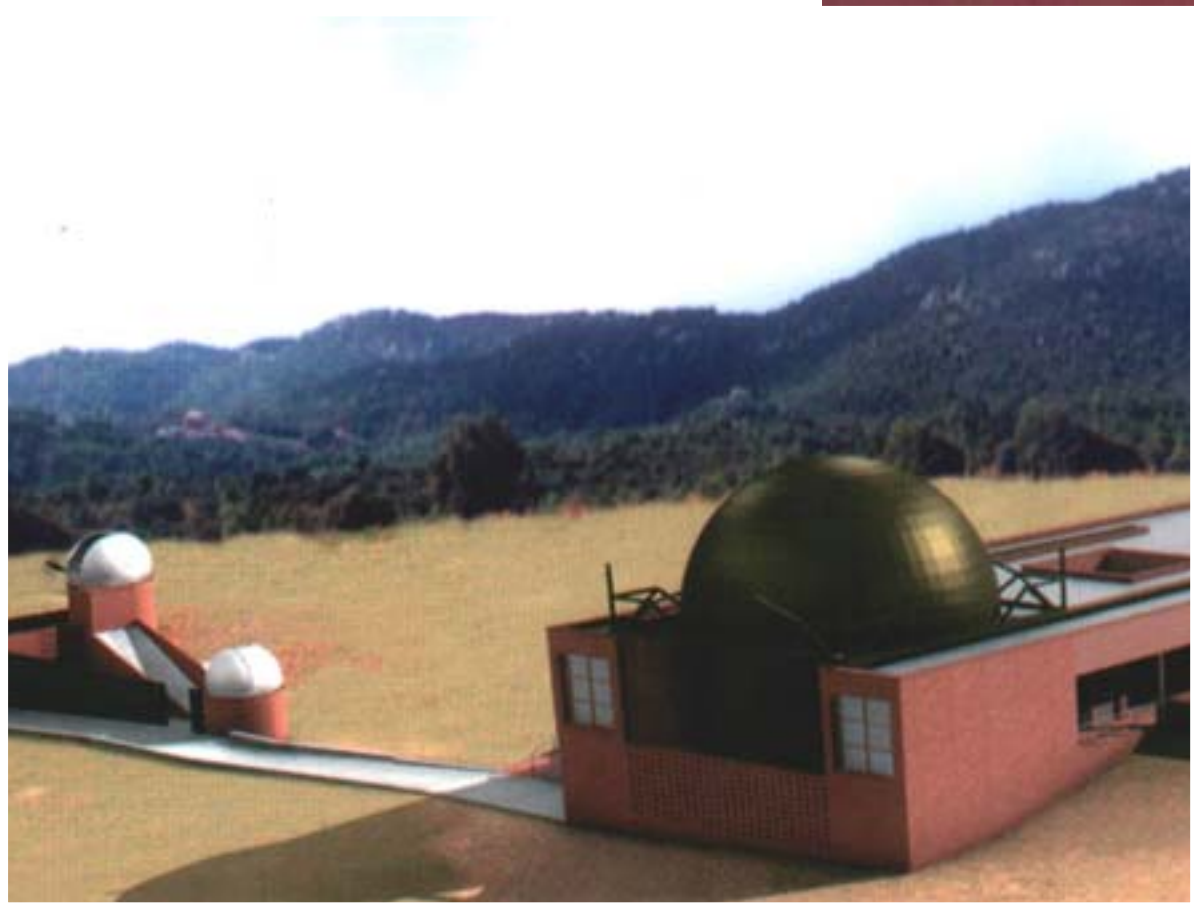
OBSERVATORI ASTRONÒMIC DEL MONTSEC
Àger

EXPOSICIÓ PERMANENT «ICTIOSAURE»
Alòs de Balaguer

COL·LECCIONS D'EINES I ESTRIS DEL CAMP
Bellcaire d'Urgell i altres

CENTRE D'OBSERVACIÓ DE L'UNIVERS
Àger (en construcció)

MUSEU DE L'OR
Balaguer (en construcció)

MARE DE DÉU DE LES PARRELLES
Imatge gòtica - Església de Santa Maria de Balaguer

MUSEU DE LA NOGUERA
Balaguer

MUSEU BONCOMPTE
Ponts

MUSEU DEL MONTSEC
Artesa de Segre

MUSEU PALEONTOLÒGIC
Baldomar

MOSTRA D'ART A SANTA MARIA
Balaguer

Patrimoni artístic i cultural

MUSEUS, ESPAIS
CULTURALS,
COL·LECCIONS
I MOSTRES D'ART

Rutes per Balaguer

BARRI DEL SECA

Partialles

BARRI DEL FIRAL

BARRI HISTORIC

**Franqueses
(a 5 km)**

Països Catalans

S E G R E

Sant Crist

Passeig

DAVANT BALAGUER

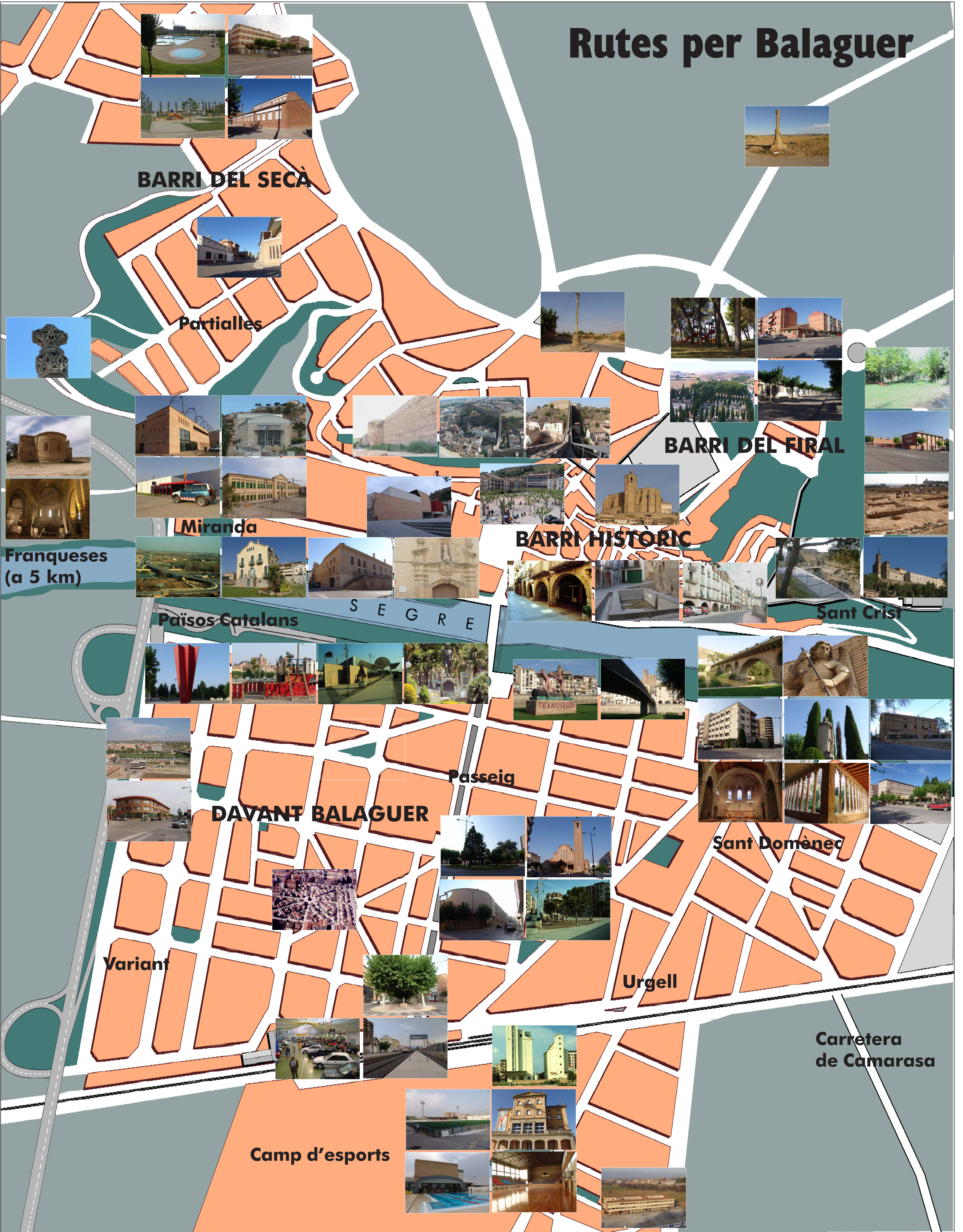
Sant Domènec

Variant

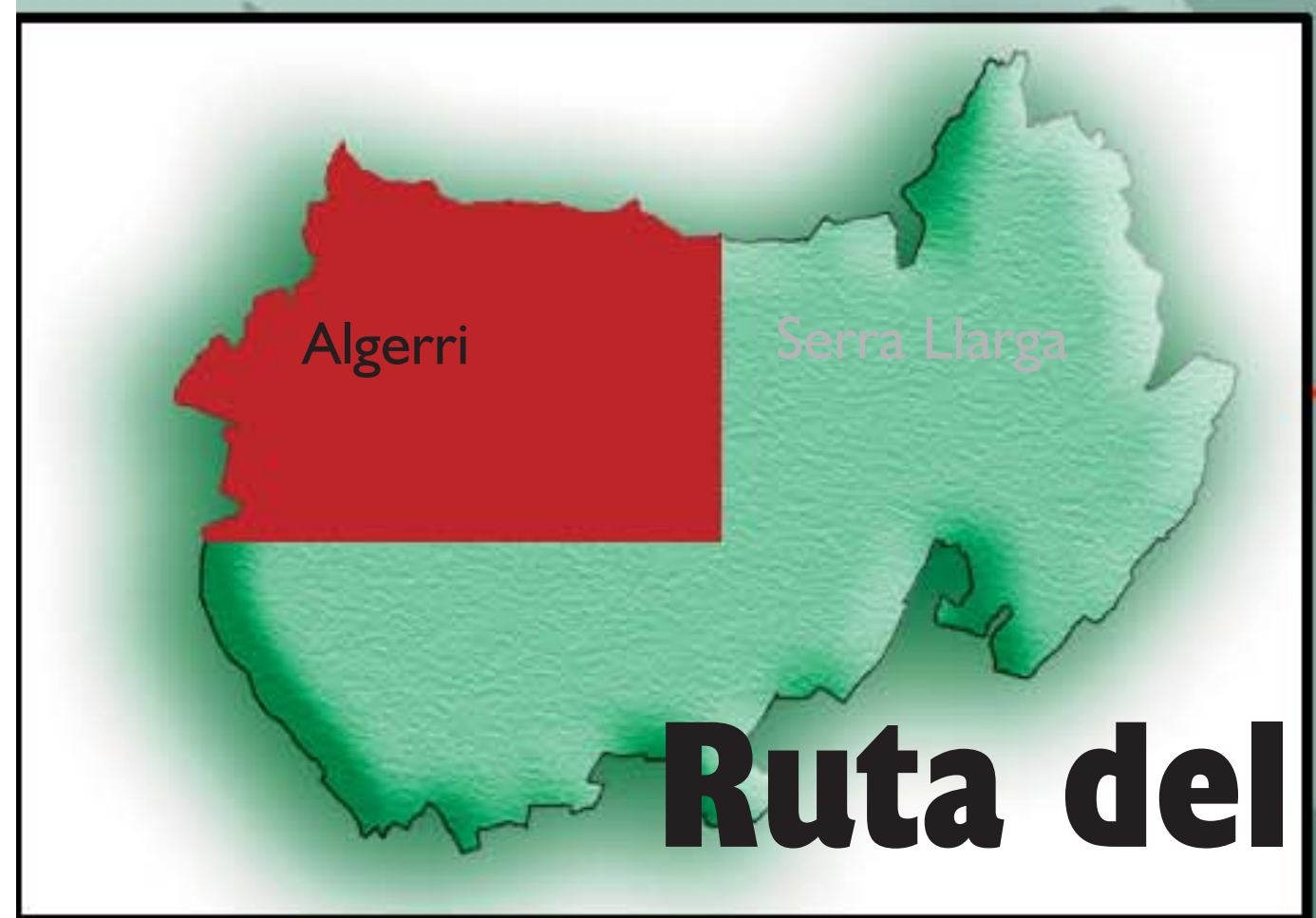
Urgell

**Carretera
de Camarasa**

Camp d'esports

COMARCA DEL PALLARS JUSSÀ

COMARCA DEL PALLARS JUSSÀ

Ruta del Mig Segre

Ruta de la Baixa Noguera